

Afvalbeheerplan 2016 - 2020

Op weg naar een afvalloze Stad

Gemeente
Groningen

stad.

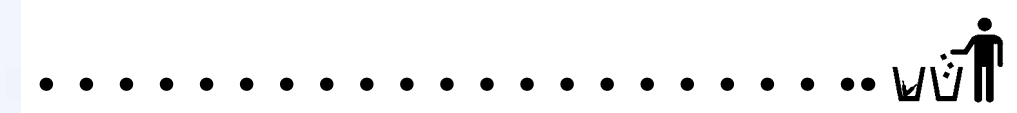
Afvalbeheerplan

2016 - 2020

Op weg naar een afvalloze Stad

Voorwoord

Stad zonder afval

Wat voor de één afval is, is voor de ander grondstof voor nieuwe producten. Nu al wordt meer dan de helft van al het afval in de stad hergebruikt. Daarmee is het doel dat we in 2011 hebben gesteld, gehaald en is Groningen koploper onder de grote steden in Nederland. Het volgende doel is om in 2025 een afvalloze stad te zijn. Daar hebben we uw hulp hard bij nodig.

Om de hoeveelheid restafval te verkleinen, helpt het bijvoorbeeld om meer GFT, papier, glas en textiel vooraf te scheiden. De gemeente zorgt ervoor dat u dat op een zo prettig mogelijke manier kunt doen. In overleg met bewoners gaan we kijken waar we extra containers moeten bijplaatsen. Ook denken we na over een systeem waarbij inwoners geld besparen als ze minder afval aanbieden. Omgekeerd geldt dan ook dat degene die minder goed zijn afval scheidt en dus meer aanbiedt, daar ook wat extra voor betaalt.

Dit systeem (Diftar) werkt bij verschillende gemeenten in Nederland heel goed. Uit een enquête onder ongeveer 5000 Stadters blijkt dat ongeveer de helft van de inwoners in Groningen voorstander is van het principe 'De vervuiler betaalt'. Met inwoners en met de gemeenteraad gaan we het gesprek aan om de plannen daarvoor verder uit te werken. We maken kinderen al op de basisschool bewust van het afval dat ze produceren en leren ze alles over preventie en hergebruik. Daarvoor breiden we de al bestaande campagne "Minder afval dankzij mij" uit. En we dagen bedrijven en onderzoeksinstituten in de stad uit nieuwe manieren te bedenken om afval nog beter te kunnen hergebruiken. Het gaat trouwens niet alleen om een schone en duurzame stad. Als we afval op een slimme manier scheiden en hergebruiken levert dat ook geld en werkgelegenheid op. Bij de inzameling en verwerking van elektrische apparaten en kleding stimuleren we nu al werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Binnenkort zullen honderd Stadters proberen om honderd dagen lang honderd procent afvalvrij te leven. Een uitdaging van formaat. Tegelijkertijd is het een uitdaging voor ons allemaal om ervoor te zorgen dat Groningen in 2025 afvalloos is.

Joost van Keulen
wethouder Stadsbeheer

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
2. Brede en lokale context	8
2.1 Brede context	8
2.2 Lokale context	9
3. Wat vinden onze Stadgers?	10
3.1 Enquête Stadspanel Groningen	10
3.2 Wat doen we met deze informatie?	11
4. Visie	12
5. Doelen	13
5.1 Hoofddoel	13
5.2 Doel milieu	13
5.3 Doel serviceniveau	13
5.4 Doel kosten	13
5.5 Doel maatschappelijk verantwoord handelen	13
6. Maatregelen	16
6.1 Preventieve maatregelen gericht op verlaging van het totale volume afval	16
6.2 Maatregelen gericht op verhoging van het voorzieningenniveau	17
6.3 Maatregelen gericht op kostenefficiëntie	18
6.4 Maatregelen gericht op invoer Diftar	18
6.5 Maatregelen gericht op maatschappelijk verantwoord ondernemen	19
6.6 Participatie en wijkgerichte aanpak	20
6.7 Handhaving	20
7. Financiën	21
7.1 Afvalstoffenheffing	21
7.2 Kosten verbonden aan een verhoging van het voorzieningenniveau	21
7.3 Financiële consequenties van invoer van Diftar	24
7.4 Kwijtschelding	26
8. Vergelijking consequenties van verhoogd voorzieningenniveau en Diftar	27
9. Communicatie	29
10. Wet- en regelgeving	32
Bijlage - Aanpak per afvalstroom	33

1. Inleiding

Anno 2015 is afval een product waar men niet meer zo snel mogelijk vanaf wil komen maar waar men waarde aan ontleent. Dat komt door de mondiale ontwikkelingen waardoor grondstoffen schaarser en duurder worden. Dat komt ook door fenomenen zoals de plastic soep, 34 keer de oppervlakte van Nederland, een fenomeen dat velen niet acceptabel vinden. Daarom heeft het Rijk de ambitie uitgesproken dat ze toe wil naar een circulaire economie waar afval, een waardevolle bron van grondstoffen, zo veel mogelijk wordt hergebruikt. De gemeenten hebben een belangrijke rol bij de realisatie van die ambitie.

In ons huidige afvalbeheerplan 'Van Afval tot Grondstof' spraken we in 2011 al uit dat we het Groningse huishoudelijk afval zo veel mogelijk willen hergebruiken als grondstof. Ons hoofddoel was dat in 2015 52% van het huishoudelijk afval dat vrijkomt in onze gemeente werd hergebruikt en dat ál het huishoudelijk afval wordt hergebruikt in 2025. Het doel voor 2015 hebben we gehaald. Daarmee zijn we koploper onder de grootstedelijke gemeenten in Nederland. Nu willen we vervolgstappen zetten zodat onze ambitie voor 2025 haalbaar blijft. Daartoe maken we dit afvalbeheerplan voor de periode tussen 2016 en 2020.

Wij hebben verschillende partijen betrokken bij het tot stand komen van dit plan. Om zicht te krijgen op de wensen van Stadgers hebben we een enquête gehouden onder de leden van de Stadspanel Groningen. De uitkomsten zijn gebruikt als input bij onze maatregelenpakket. Vervolgens hebben we een discussienota, "Op weg naar een afvalloze Stad", gemaakt waarin we aangaven welke mogelijkheden er zijn om om te gaan met afval in Groningen. Daarmee hebben we de wensen van onze gemeenteraad opgehaald. De gemeenteraad heeft ons verzocht om een afvalbeheerplan op te stellen waarin we twee varianten uitwerken; de implementatie van extra voorzieningen in de wijken en de implementatie van Diftar. We hebben de bewonersorganisaties van alle wijken gevraagd om aan te geven hoe volgens hen afvalscheiding en -hergebruik de komende jaren gestimuleerd

en door ons mogelijk beter gefaciliteerd kan worden. Vervolgens hebben we gebruik gemaakt van externe expertise om te zorgen dat onze ambities overeenkomen met de meest actuele mogelijkheden. Alle input hebben we gebruikt als basis van dit plan.

In dit afvalbeheerplan gaan we eerst in op de brede en lokale ontwikkelingen die relevant zijn voor het thema huishoudelijk afval. Daarna gaan we in op de uitkomsten van de Stadspanel enquête. Vervolgens verwoorden we onze visie voor afval en geven we aan hoe we de visie vertalen in doelen voor de komende periode. Aansluitend laten we zien welke maatregelen we voorzien in het komende vier jaar. Er wordt een vergelijking gemaakt van de effecten van een verhoogd voorzieningenniveau en de effecten van invoer van Diftar. Tenslotte gaan we in op de financiële kaders, communicatieaanpak en de juridische kaders.

2. Brede en lokale context

2.1 Brede context

Grondstoffen schaarste

Mondiaal en nationaal worden grondstoffen schaarser en duurder. In de vorige eeuw groeide de wereldbevolking sterk en nam de welvaart toe. Aan het einde van de eeuw was het gebruik van fossiele brandstof twaalf keer zo groot en het gebruik van grondstoffen 34 keer zo groot als aan het begin van de eeuw. De Europese Commissie rekende uit dat, als we hulpbronnen op dezelfde wijze blijven gebruiken, we in 2050 twee aardes nodig hebben om in onze behoeftes te voorzien. Daarom heeft de Europese Commissie een stappenplan uitgebracht waarin ze aangeeft hoe ze een efficiënt gebruik van grondstoffen in Europa wil organiseren. Het Rijk heeft dit stappenplan omarmd en heeft de ambitie uitgesproken om te willen gaan voor groene groei.

Van Afval naar Grondstof

Het Rijk ziet groene groei als een manier om het concurrentievermogen van Nederland te versterken terwijl de belasting van het milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie worden verminderd. Om groene groei te realiseren moet het gebruik van grondstoffen worden beperkt en moet Nederland toe naar een circulaire economie. Een van de belangrijke aspecten van een circulaire economie is dat er geen afval meer bestaat. De grondstoffen uit het afval worden namelijk hergebruikt en krijgen zo een economische waarde.

Het Rijk heeft haar ambities over een circulaire economie uitgewerkt in doelen in de nota 'Van Afval naar Grondstof'. Zo moet 65% van het huishoudelijk afval worden hergebruikt in 2015, oplopend tot 75% in 2020. Er moet ook maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar worden geproduceerd in 2020. Momenteel beziet het Rijk of het reëel is dat deze generieke doelen van toepassing zijn op de grote steden zoals Groningen met meer dan 50% hoogbouw. In 2013 werd namelijk gemiddeld 32% van het huishoudelijk afval gescheiden in deze steden en gemiddeld 285 kg restafval per inwoner per jaar geproduceerd. Een scheidingspercentage van 75% lijkt dan haast onmogelijk voor 2020. Overigens kan het Rijk deze doelen niet verplichtend opleggen.

Raamovereenkomst verpakkingen

De Europese kaderrichtlijn verpakkingen stelt lidstaten in staat om producenten en importeurs te verplichten om verpakkingen die zij op de markt brengen in te zamelen en te recyclen. In Nederland geldt dit voor glas, papier, hout, metaal en kunststof. Eind 2012 is een Raamovereenkomst verpakkingen afgesloten tussen het Rijk, het verpakkende bedrijfsleven en de VNG. Hierin is de organisatie van de inzameling en bewerking van de bovengenoemde soorten verpakkingen bepaald. Gemeenten krijgen een vergoeding voor de kosten verbonden aan de inzameling van deze stromen.

Op grond van de Raamovereenkomst mag het verpakkende bedrijfsleven de succesvolle statiegeldregeling voor PET-flessen per 2016 opheffen als er voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden. Het is duidelijk geworden dat het bedrijfsleven niet aan deze verplichtingen voldoet en daarom blijft de statiegeldregeling. Vanaf 2015 betalen producenten en importeurs een (niet kostendekkende) vergoeding voor het gescheiden inzamelen van drankkartons. In Groningen wordt elk jaar ongeveer 1.000 ton ingezameld. Wij laten deze drankkartons nu nascheiden in de fabriek van Attero in Groningen.

2.2 Lokale context

Voor de verandering

In ons collegeprogramma "Voor de verandering" verwoorden we onze ambities op het gebied van duurzaamheid. Wij geven aan dat duurzaamheid een uitgangspunt is in alles wat we doen. Dat betekent dat we bewust en verstandig omgaan met grondstoffen. Wij zien dat de duurzaamheidssector economisch gezien grote kansen biedt voor Groningen. Daarom geven we ruim baan aan duurzaam ondernemerschap en ondersteunen en stimuleren we initiatieven van bewoners. Wij zien Groningen als experimenteel gebied voor duurzame innovatie, waaronder ook op het gebied van afval.

'Groningen energieneutraal' en 'Op weg naar een groene kringloop-economie'

Wij willen dat Groningen in 2035 energieneutraal is. Daarom zetten we onder andere in op het gebruik van duurzame energiebronnen. Bij het invullen van onze doelen om CO2 uitstoot te verminderen speelt afval een nadrukkelijke rol. Hergebruik van oud papier en karton, Gft en textiel leveren een substantiële verlaging van de CO2 uitstoot in vergelijking met verbranding van restafval. En we gebruiken steeds het meest duurzaam mogelijk brandstof voor onze vuilniswagens.

Wij willen ook toe naar een biobased economie. Daarom willen we groene afvalstromen zo veel mogelijk apart inzamelen zodat we deze kunnen gebruiken voor hoogwaardig hergebruik, zoals de productie van biogas.

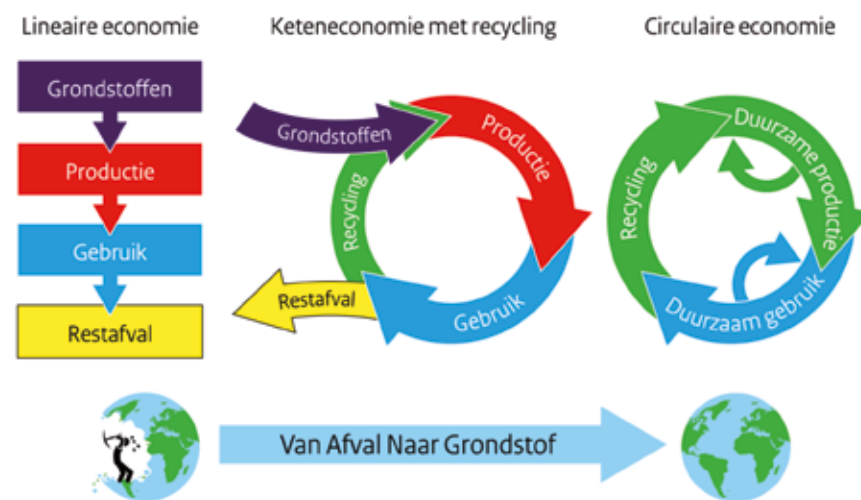
Zo maken we een stap in onze ambitie om energieneutraal te worden en onze ambities rondom een biobased economie te realiseren. In de toekomst kunnen we mogelijk chemische stoffen of andere hoogwaardige stoffen uit ons groen afval winnen. De kennisinstellingen in de stad verdiepen zich momenteel hierin.

Contractuele verplichtingen

Wij sluiten meerjarige contracten met afvalverwerkers voor de verwerking van de verschillende afvalstromen. Veel van deze contracten worden in ARCG-verband (Afval Regio Centraal Groningen) gesloten. Het meest omvangrijke contract betreft de verwerking van het restafval van de acht ARCG gemeenten (Groningen, Ten Boer, Haren, Bedum, Zuidhorn, Leek, Grootegast en Marum). Dit contract loopt tot 2022 en bepaalt dat ons restafval wordt nagescheiden door Attero in hun scheidingsfabriek, de VAGRON, in Groningen.

Kansen om meer afval te hergebruiken

Uit sorteeranalyses blijkt dat nog veel herbruikbare afvalstromen in het restafval terechtkomen. Jaarlijks grofweg 20.000 ton of 100 kg voor iedere bewoner van de stad. Het gaat hoofdzakelijk om Gft (15 kg/inw.jr), papier (22 kg/inw.jr), textiel (18 kg/inw.jr) en glas (15 kg/inw.jr). Wij willen deze stromen zoveel mogelijk via bronscheiding inzamelen omdat ze dan schoner zijn en beter kunnen worden hergebruikt. Maar ook omdat dit goedkoper is. Zo vertegenwoordigt dit extra potentieel aan herbruikbare stromen een bedrag van circa € 2,8 miljoen per jaar aan onnodige verwerkingskosten voor restafval. Dat komt overeen met € 30 per aansluiting in een jaar.

3. Wat vinden onze Stadjsers?

3.1 Enquête Stadspanel Groningen

Eind 2014 hebben we een enquête gehouden onder de leden van het Stadspanel Groningen. Het Stadspanel is het burgerpanel van Groningen en bestaat uit een grote groep inwoners die over allerlei onderwerpen in hun wijk en de stad hun opinie geven. Wij wilden zicht krijgen op hoe bewoners aankijken tegen afvalinzameling en welke motieven ze gebruiken om hun afval wel of niet te scheiden. Bijna 5.000 Stadjsers deden mee aan de enquête.

Ongeveer 85% van de enquêteerden geeft aan dat afval scheiden weinig moeite kost, dat het goed is voor het milieu, dat het ruimte bespaart in de container en dat ze weten hoe en waar ze het afval

moeten scheiden. Ongeveer 15% zegt dat afval scheiden aan de bron geen zin heeft omdat het toch worden gescheiden in de afvalfabriek. Bijna 80% van de bewoners in laagbouw zegt dat er goede voorzieningen zijn om afval te scheiden. Van de hoogbouwbewoners deelt 60% deze mening. Ongeveer 40% van de hoogbouw bewoners zegt dat ze onvoldoende ruimte heeft om afval te scheiden. Bij laagbouwbewoners is dat 25%.

Met de enquête onderzochten we in hoeverre bewoners verschillende afvalstromen scheiden. Bewoners van laagbouwwijken scheiden iets meer dan bewoners van hoogbouwwijken. Glas is de afvalstroom die het meest wordt gescheiden (90%), gevolgd door Gft en papier. Elektrische apparaten en klein chemisch afval wordt door 65% à 70% van

de bewoners gescheiden. Textiel wordt met 45% door de minste bewoners gescheiden. Ongeveer de helft van de bewoners brengt hun grofvuil altijd of vaak naar het afvalbrengstation. Het ontbreken van een auto wordt regelmatig genoemd als reden om het grofvuil niet weg te brengen.

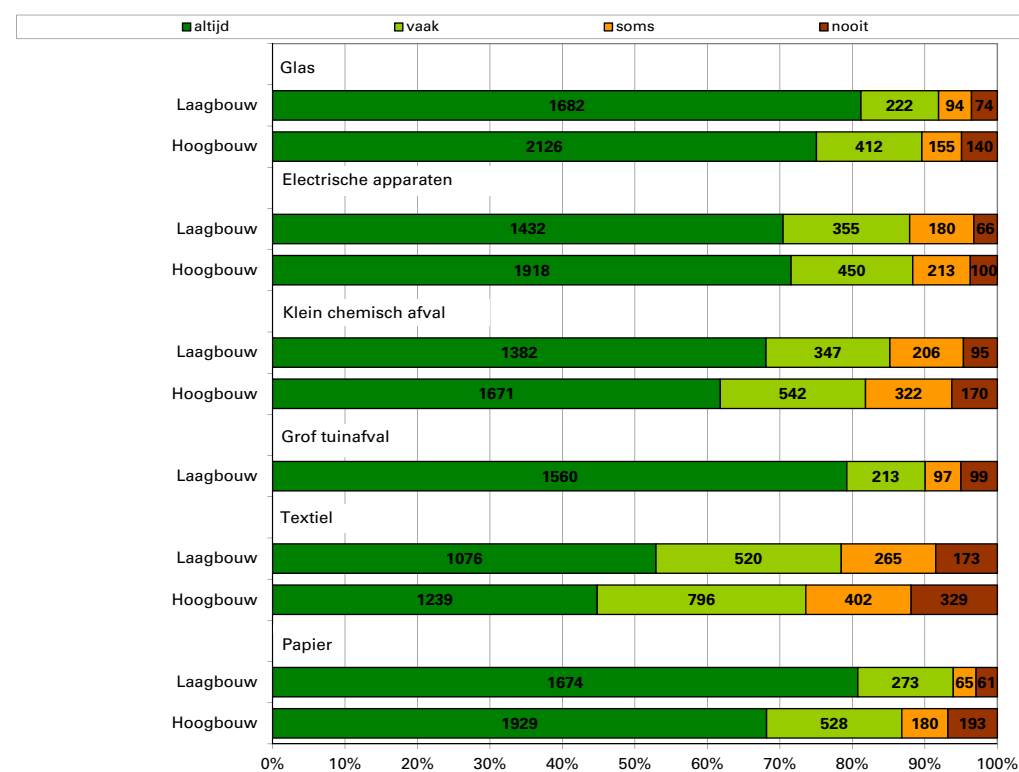
We hebben het Stadspanel meerdere varianten geschetst voor de wijze waarop huishoudelijk afval wordt ingezameld en hen gevraagd wat ze ervan vinden. De varianten waren onder andere geen veranderingen, meer voorzieningen en Diftar. Bij Diftar worden Stadjsers gestimuleerd om hun afval te scheiden door ze te laten betalen voor de hoeveelheid restafval dat ze afgeven. Uit het onderzoek blijkt dat de respondenten het meest enthousiast zijn over de variant meer voorzieningen. Bewoners van hoogbouw zijn iets enthousiaster over deze variant dan laagbouwbewoners. Van de respondenten is 46% het eens met de stelling dat Diftar een goed principe is. Ze zeggen dat dit leidt tot een eerlijker verdeling van de kosten en er ontstaat minder restafval. Bijna 20% staat neutraal t.o.v. Diftar. 31% van de respondenten is negatief over Diftar. De meeste van deze respondenten vindt dat het zal leiden tot ongewenst gedrag zoals het illegaal dumpen van afval langs wegen. Hoewel een relatief groot aantal respondenten positief is over Diftar als principe, het merendeel vindt invoering ervan niet of minder wenselijk.

3.2 Wat doen we met deze informatie?

Wij gebruiken deze informatie om de wijze waarop we afval inzamelen meer aan te laten sluiten bij de wensen van onze bewoners.

De meeste laagbouwbewoners geven aan dat ze de voorzieningen om afval te scheiden goed vinden, dat geldt minder voor hoogbouwbewoners. Daarom zullen we vooral focussen op het voorzieningenniveau in hoogbouwwijken. De enquête laat ook zien hoe goed bewoners de afzonderlijke afvalstromen scheiden. Zo wordt glas overall veel gescheiden en textiel veel minder. Juist bij de afvalstromen die minder goed worden gescheiden zullen we bekijken of we het voorzieningenniveau moeten verbeteren en zullen we gericht inzetten op informatievoorziening over deze stromen. Op basis van de uitkomsten van de enquête denken we bijvoorbeeld dat het mogelijk moet zijn om meer afgedankte elektrische apparaten en textiel in te zamelen. Daarom zullen we gericht aandacht aan deze stromen besteden in onze communicatiecampagne.

In het onderzoek laten de geënquêteerden weten wat ze vinden van onze communicatie rondom afval. Ze geven aan dat ze weten waar ze informatie kunnen vinden over afvalinzameling en dat ze weten hoe en waar ze het afval kunnen inleveren. Veel respondenten willen wel meer informatie over wat er met het afval gebeurt, hoeveel wordt ingezameld en wat de kosten van afvalinzameling zijn. Daarom zullen we aandacht hebben voor deze punten in onze communicatiecampagne.

4. Visie

Groningen wil een stad zijn waarin zo weinig mogelijk huishoudelijk afval ontstaat en het afval dat wel vrijkomt op de meest hoogwaardige wijze weer wordt hergebruikt. We richten onze inspanningen op de hele afvalketen, daar waar inspanningen het meeste rendement opleveren. Daarom ondersteunen we de inzet van het Rijk in relatie tot een circulaire economie en volledige producenten- of ketenverantwoordelijkheid en zullen we de landelijke discussies hierover blijven beïnvloeden. We bekijken hoe we met onze lokale partijen, kennisinstellingen en bedrijven deze ambities in Groningen kunnen realiseren. Zo willen we regionale werkgelegenheid bevorderen met de circulaire economie.

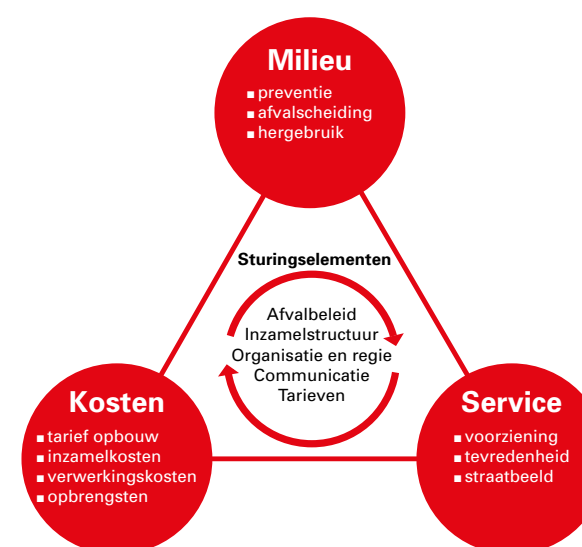
Als huishoudelijk afval eenmaal ontstaat, dan vragen we van onze bewoners dat ze het zo goed mogelijk scheiden.

We helpen ze daarbij door hiervoor een laagdrempelige, dekkende inzamelstructuur te bieden en waardevolle deelstromen zo vaak mogelijk op te halen, zo dicht mogelijk bij huis. Wij hebben speciale aandacht voor bepaalde groepen bewoners, zoals hoogbouwbezoekers en studenten, om ze te helpen om nog beter met hun afval om te gaan. Zo willen we koploper zijn op het gebied van dienstverlening naar onze bewoners. Dat doen we niet tegen elke prijs; wij zorgen namelijk dat onze afvalinzameling en -verwerking zo kostenefficiënt mogelijk verloopt. Eigenlijk praten we liever niet meer over afvalstromen maar over grondstofstromen. Want wat de ene Stadler ervaart als afval, kan door een andere worden gezien als waardevol product. Daarom stimuleren we hergebruik via de kringloop en juichen we initiatieven toe waarbij lenen, ruilen en waardevermeerdering worden bevorderd.

5. Doelen

Groningen staat bekend als een koploper op afvalgebied. Dat blijkt uit het feit dat we in 2014 56% van ons huishoudelijk afval hergebruikten. Om ambities te realiseren op afvalgebied zijn er drie knoppen waaraan we kunnen draaien. Deze worden gesymboliseerd door de afvaldriehoek. De afvaldriehoek gebruiken we om de volgende doelen te formuleren.

huishoudelijk afval in 2025 wordt hergebruikt. Wij denken dat dit reëel is gezien de wijze waarop het bedrijfsleven inspringt op innovatieve kansen om afval te gebruiken als grondstof.

5.3 Doel serviceniveau

Wij willen het gemakkelijk maken voor bewoners om hun waardevolle afvalstromen gescheiden aan te bieden. Daarom zetten we in op een verhoging en verbetering van het voorzieningenniveau. Wij denken dat we dit doel hebben gehaald als de tevredenheid van bewoners over het gemak waarmee ze afval gescheiden kunnen aanbieden minimaal een 7.5 scoort.

5.4 Doel kosten

Wij willen dat de afvalinzameling zo efficiënt mogelijk verloopt. Dat betekent dat we ernaar streven om het serviceniveau te verhogen en te investeren in kwaliteit tegen gelijkblijvende en als dat kan lagere totale kosten.

5.5 Doel maatschappelijk verantwoord handelen

We willen maatschappelijk verantwoord handelen. Dat betekent dat we in 2020 minimaal 45 bewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt willen inzetten voor afval gerelateerde activiteiten zoals inzameling en sortering. Maatschappelijk verantwoord betekent dat we aandacht hebben voor duurzaamheid. Daarom hebben we het doel dat onze vuilniswagens op de meest duurzame brandstof rijden en rijden we efficiënte routes.

5.1 Hoofddoel

In de periode tussen 2016 en 2020 richten we ons op het ontstaan van zo weinig mogelijk afval en een zo hoog mogelijk hergebruik. Met gerichte communicatie en door het bieden van een afgewogen mix van voorzieningen voor de verschillende stromen afval willen we het zo gemakkelijk mogelijk maken voor onze bewoners om hun afval te scheiden.

5.2 Doel milieu

Wij willen dat minimaal 65% van ons huishoudelijk afval in 2020 wordt hergebruikt. Bovendien willen we dat het hoeveelheid huishoudelijke restafval daalt naar 150 kg per inwoner per jaar in 2020. We houden vast aan ons ambitie dat alle

Wally Schepers en Kars Ottens, Milieustewards

Kars: 'We geven voorlichting en we ondersteunen schoonmaak- en zwerfvuilacties van studenten, buurtbewoners of andere groepen. Lentekriebels is daar een goed voorbeeld van. En we vertellen op basisscholen over plastic soep, over afval scheiden en we laten leerlingen zien wat de gevolgen zijn voor dieren als wij slordig omgaan met afval. Mooi om steeds te merken dat ze allemaal enorm gemotiveerd zijn om zwerfvuil te voorkomen en afval te scheiden.' Wally: 'Goed afval scheiden is zeker een onderwerp in de klas. De kinderen weten heel goed dat je alles opnieuw kunt gebruiken en ze willen ook heel graag dat dit gebeurt.'

6. Maatregelen

6.1 Preventieve maatregelen gericht op verlaging van het totale volume afval

Minder restafval begint met het voorkomen van het ontstaan ervan. Dat realiseren we als bewoners bewuster consumeren en minder verspillen. Daarnaast realiseren we dat als producten duurzamer gemaakt worden met minder verpakkingsmateriaal. Als gemeente kunnen we hier vooral invloed op uitoefenen met voorlichting en educatie en het faciliteren en initiëren van projecten. In onze communicatiecampagnes zullen we bewoners vragen om bewuster te kiezen, minder voedsel te verspillen en meer te hergebruiken. We zullen onze bewoners erop attenderen dat producten die ze niet meer gebruiken via de kringloopwinkel of Internet een tweede leven kunnen krijgen in plaats van bij het grofvuil te belanden. We zullen ze er ook op attenderen dat goederen niet weggegooid hoeven te worden als ze kapot zijn. Er zijn steeds meer bedrijven en reparatie cafés die zich hier op richten. Wij willen niet-commerciële initiatieven gericht op het verlengen van de levensduur van meubels en apparaten tijdens de opstartfase ondersteunen.

Wij zullen onze bewoners uitdagen om deel te nemen aan het initiatief Groningen 100x100x100. Dit is een initiatief waarbij 100 gezinnen gedurende 100 dagen proberen om 100% afvalvrij te leven. Ze worden daarbij ondersteund door adviseurs.

Daarmee krijgen de deelnemende gezinnen, en ook alle Stadgers die het initiatief volgen, zicht op welke mogelijkheden er zijn om zo veel mogelijk afvalvrij te leven.

Wij zullen een online afvaltest en online afvalcoach ontwikkelen en aanbieden. Aan de hand van de afvaltest die bewoners kunnen invullen wordt een profiel gemaakt dat advies geeft over mogelijkheden om minder afval te produceren en meer te scheiden. We zullen dat koppelen aan de mogelijkheid om vragen te stellen die dan bijvoorbeeld via een online chat worden beantwoord.

Onder het motto jong geleerd is oud gedaan zullen we ons richten op kinderen van basisschoolleeftijd. Wij zullen de succesvolle milieueducatielessen van de Milieustewards continueren vanuit de thema "Minder afval dankzij mij". Deze lessen zijn gericht op preventie en hergebruik.

Groningen staat bekend om zijn kennisinstellingen. Wij willen in gesprek met deze instellingen onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om productinnovaties te stimuleren. Als dat kan dan koppelen we innovaties aan de regionale retailsector.

6.2 Maatregelen gericht op verhoging van het voorzieningenniveau

In de huidige situatie in laagbouw wijken worden restafval, Gft, textiel, papier en AEEA aan huis opgehaald. Glas, papier en textiel kunnen ook naar containers worden gebracht. In de hoogbouw wijken kunnen bewoners hun restafval in de ondergrondse container kwijt. Glas, papier en textiel kunnen naar aparte containers worden gebracht en papier en textiel worden eens per maand aan huis opgehaald. Uit het Stadspanelonderzoek blijkt dat 80% van bewoners van laagbouw wijken de voorzieningen in de stad goed vindt. Dat geldt voor 60% van bewoners van hoogbouw wijken.

Om scheiding van afvalstromen te stimuleren gaan we het aantal punten waar glas, papier en textiel kan worden gebracht uitgebreid. We zullen ons vooral richten op het plaatsen van meer containers in hoogbouw wijken. Wij kiezen voor een wijkgerichte aanpak en zullen onder andere de wensen van wijkverenigingen, verenigingen van eigenaren en woningbouwcoöperaties daarbij betrekken om tot maatwerkoplossingen te komen.

Wij willen in ieder geval meer containers plaatsen vlak naast grote hoogbouwcomplexen. In diverse laagbouw wijken hebben bewoners al 'blauwe minicontainers' aan huis voor het inzamelen van papier. We ronden dit proces af zodat de huishoudens van alle laagbouw wijken als dat kan over een blauwe minicontainer beschikken. Wij zullen bestaande bovengrondse glas- en papiercontainers en restafvalcontainers in betoncocons vervangen door ondergrondse containers. Deze ogen aantrekkelijker, maken het

aangenamer om afval te scheiden en verlagen de kans dat bewoners hun afval naast de container plaatsen. Het blijkt dat minder afval wordt gedumpt naast nette containers dan naast rommelige containers.

De maandelijkse inzameling aan huis van afgedankte elektrische apparaten tegelijk met textiel wordt uitgebreid naar alle stadswijken.

Als bewoners van hoogbouw wijken hun Gft willen scheiden, dan gaan we dat mogelijk maken. Vanuit de participatiegedachte nodigen we groepen bewoners uit die in een straat, buurt of appartementenblok wonen om gezamenlijk hun Gft aan te bieden. Wij willen dit eerst als proef organiseren. Een aantal jaar geleden hadden alle hoogbouw bewoners de mogelijkheid om Gft apart aan te bieden. Er werd maar beperkt gebruik gemaakt van deze voorziening en het ingezamelde Gft was sterk vervuild met restafval zodat het alsnog niet kon worden gecomposteerd. Er zijn allerlei innovaties om het gemakkelijk te maken voor hoogbouw bewoners om hun Gft te scheiden. Wij volgen deze innovaties om de inzetbaarheid in Groningen te bepalen en zullen ze omarmen als we denken dat we hiermee significant meer Gft kunnen inzamelen en hergebruiken.

Wij willen een pilot opzetten om leden van sportverenigingen en middelbare scholen te belonen als ze kleine PET flessen en blik inzamelen. Wij gaan ook onderzoeken of het haalbaar is om wijken te belonen als ze bovengemiddeld goede scheidingsresultaten realiseren.

Wij zullen de rol van onze Milieustewards in de wijken uitbreiden. We gaan door met het tijdelijk faciliteren van milieustraten in een aantal, meestal oude wijken. Vanuit participatieoverweging nodigen we de bewoners van deze wijken dan uit om zwerfafval in de buurt op te ruimen en tegelijkertijd hun grofvuil in te leveren. Daarnaast willen we dat onze Milieustewards bewoners informeren, adviseren en corrigeren in hun afvalscheidingsgedrag.

Wij gaan de openingstijden van de twee afvalbrenghstations meer afstemmen op de wensen van bewoners. We merken dat bewoners willen dat de afvalbrenghstations eerder open gaan op zaterdag en dat er weinig gebruik wordt gemaakt van deze voorziening later op de dag.

6.3 Maatregelen gericht op kostenefficiëntie

Wij willen dat de afvalinzameling zo efficiënt mogelijk verloopt. Het verwerken en vervolgens verbranden van restafval is duur. Het bewerken van herbruikbare afvalstromen is vaak goedkoper en levert soms ook geld op. Los van onze milieudoelen is dit een aanvullend motief om zoveel mogelijk afval te willen scheiden voor hergebruik.

Wij zijn gewend om onze logistiek regelmatig te herijken omdat we onze wagenpark zo efficiënt mogelijk willen inzetten. Wij grijpen het nieuwe afvalbeheerplan aan om zo'n herijking te organiseren en zullen de inzamelroutes die iedere dag worden gereden verder optimaliseren. Als inzameldagen voor wijken veranderen dan zullen we daarover communiceren.

Wij denken dat het mogelijk is om het service-niveau te verhogen tegen gelijkblijvende en als het kan lagere kosten. Door het voorzieningenniveau te verhogen streven we ernaar dat meer afval aan de bron wordt ingezameld. De totale kosten verbonden aan het verzamelen en bewerken van herbruikbare afval zijn over het algemeen lager dan de kosten verbonden aan restafval.

6.4 Maatregelen gericht op invoer Diftar

Mocht er gekozen worden voor Diftar, dan zullen we als eerste ervoor zorgen dat de extra voorzieningen in de wijken worden gerealiseerd. Bij Diftar is het namelijk erg belangrijk dat alle bewoners de kans hebben om hun afval goed te kunnen scheiden. Daar hoort een degelijk inzamelsysteem voor herbruikbare stromen bij, aan huis of dicht bij huis. Daarnaast zullen we de volgende maatregelen doorvoeren.

Voor 90-95% van alle huishoudelijke aansluitingen is de bestaande inzamelstructuur al Diftarproof. Zo zijn alle minicontainers in de stad voorzien van een chip, zijn inzamelvoertuigen voorzien van uitleesapparatuur en beschikken de ondergrondse containers over elektronische toegangscontrole. De inzamelvoertuigen zullen uitgevoerd moeten worden met geijkte weegapparatuur. Bij ongeveer 5.000 aansluitingen bij flats en appartementencomplexen zijn technische aanpassingen aan de inzamelvoorzieningen nodig.

Bij Diftar wordt de afvalstoffenheffing onderverdeeld in een vasttarief en een variabeltarief. Met de huidige inzamelvoorzieningen kiezen we voor Diftar op basis van het type inzamelmiddel waarover huishoudens de beschikking hebben. Bewoners van woningen die gebruik maken van ondergrondse containers gaan een variabel tarief betalen per keer dat ze restafval aanbieden aan een ondergrondse container. Dit is Diftar op basis van volume en frequentie. Bewoners die beschikken over minicontainers of verzamelcontainers voor restafval gaan een variabel tarief betalen per kilo restafval die ze aanbieden. We zullen nader bezien of voor het aanbieden van mini- en verzamelcontainers ook een variabel tarief ingevoerd wordt (Diftar op basis van gewicht & frequentie).

Dit stimuleert bewoners om minicontainers aan te bieden als deze vol zijn. Hierdoor worden minicontainers minder vaak aangeboden, kunnen inzamelroutes vergroot worden en dalen de inzamelkosten en de verwerkingskosten.

Met Diftar bestaat de kans dat een enkele bewoner afval dumpst om kosten te voorkomen. Daarom zullen we extra inzetten op toezicht en handhaving. In wijken met ondergrondse containers kunnen technische storingen en verstoppingen van de containers plaatsvinden. Wij willen deze situatie minimaliseren door meer preventief onderhoud te plegen en snel te handelen bij storingen om overlast hierdoor te voorkomen.

We zullen een gefaseerde aanpak hanteren waarbij 2016 en 2017 worden gebruikt om alle extra voorzieningen in de wijken te realiseren en om de administratieve organisatie verbonden aan Diftar klaar te maken. We zullen een apart communicatieplan Diftar uitrollen zodat de consequenties van Diftar voor alle bewoners duidelijk zijn. In 2018 zullen we proefdraaien met Diftar om eventuele administratieve of andere problemen op te lossen. Bewoners krijgen dan proefrekeningen zodat het voor ze duidelijk wordt wat Diftar voor hen betekent. Vanaf 2019 wordt Diftar operationeel. Bewoners met een medische indicatie moeten soms meer afval aanbieden en kunnen het lastig vinden om afval te scheiden. Ook bieden oudere bewoners vaker kleine hoeveelheden afval aan op de ondergrondse containers. We zullen flankerend beleid ontwikkelen voor deze groepen zodat ze niet financieel worden gedupeerd door Diftar. Diftar heeft geen invloed op het huidige kwijtscheldingsbeleid voor minima.

6.5 Maatregelen gericht op maatschappelijk verantwoord ondernemen

Met onze afvalactiviteiten willen we maatschappelijk verantwoord bezig zijn. Daar willen we invulling aan geven met social return, het ondersteunen van initiatieven gericht op regionale werkgelegenheid en duurzaamheid. Wij zien diverse mogelijkheden om invulling te geven aan social return bij de inzameling, sortering en

verwerking van afvalstromen. Wij hebben zelf bewoners met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk bij onze afvalbrenghstations. De kringloopbedrijven in de stad maken gebruik van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij de inzameling van kringloopartikelen en wij willen deze bedrijven daarbij blijven ondersteunen. Bij regionale sortering en bewerking van afvalstromen zien we kansen voor social return en bij nieuwe aanbestedingen zullen we het als voorwaarde opnemen.

Wij willen dat onze afvalstromen regionaal bewerkt worden als dat kansen biedt voor het bevorderen van een circulaire economie en het stimuleren van regionale werkgelegenheid. Hier houden we rekening mee bij nieuwe aanbestedingen. Wij zullen hoge eisen stellen aan een verantwoorde verwerking van ons afval bij aanbestedingen. Wij willen namelijk niet dat afval wordt geëxporteerd naar landen waar het onder gevaarlijke arbeids- en milieumomstandigheden wordt bewerkt, gestort of verbrand.

Voor ons betekent maatschappelijk verantwoord ondernemen dat we aandacht hebben voor duurzaamheid. Daarom rijden onze vuilniswagens op de meest duurzame brandstof en zorgen we ervoor dat we brandstofefficiënte routes rijden. We zetten in op pilots waarbij een deel van onze wagenpark op middellange termijn op waterstof gaat rijden. Wij hebben het streven dat de eerste vuilniswagens in 2017 op waterstof rijden, als het kan opgewekt uit zonne- of windenergie. Daarmee zorgen we ervoor dat de luchtmissies veroorzaakt door onze wagenpark minimaal zijn.

De ARCG, waar wij onderdeel van uitmaken, is eigenaar van het Woldjerspoorterrein. Op het Woldjerspoor staat een gesloten stortplaats. In ARCG-verband oriënteren we ons op de wensen van een ondernemer om een zonnepark te bouwen op de stortplaats. Als dit initiatief doorgaat maken we het mogelijk dat duurzame energie wordt opgewekt voor 4.000 huishoudens.

6.6 Participatie en wijkgerichte aanpak

Wij zijn afhankelijk van het gedrag van onze bewoners om onze doelen te bereiken. Daarom zullen we in gesprek gaan met specifieke partijen zoals bewonersorganisaties, woningbouwcoöperaties en verenigingen van eigenaren, om te horen welke specifieke behoeftes zij hebben om afvalscheiding gemakkelijker te maken. Groningen staat bekend als populaire studentenstad. Ongeveer 55.000 van onze inwoners zijn student en ze wonen vaak in de binnenstad, in oude wijken of in hoogbouwcomplexen. Wij zullen gericht aandacht besteden aan onze studenten zodat ze nog beter in staat zijn om ons te helpen bij de realisatie van onze doelen. Wij willen ondernemers betrekken bij onze aanpak. In de binnenstad zien we bijzonder veel bijplaatsingen bij onze ondergrondse containers. Wij willen met ondernemers in gesprek over oplossingen voor deze bijplaatsingen en om met hun te bekijken welke mogelijkheden ze hebben om minder verpakkingen te gebruiken.

Zoals al genoemd blijven we de succesvolle aanpak van onze Milieustewards in de wijken inzetten, om een deel van onze doelen te realiseren. Waar afval

ontstaat, ontstaat helaas ook zwerfafval in de openbare ruimte. Dat zien we vooral in bepaalde wijken en in schoolomgevingen. Daarom continueren we de zwerfafval- en snoeprouteteams die de Milieustewards organiseren samen met scholieren. En daarom gaan we ook door met Lentekriebels, de grootste schoonmaakactie van het jaar uitgevoerd door Stadjsers.

Wij zullen een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren aan het begin van 2016. Dit onderzoek zal dienen als nulmeting. In de loop van de planperiode zullen we meer klanttevredenheidsonderzoeken doen om de tevredenheid van Stadjsers over onze voorzieningen te monitoren.

6.7 Handhaving

Wij gaan ervan uit dat de meeste bewoners gemotiveerd zijn om op de door ons gewenste wijze om te gaan met hun afval. Dit wordt bevestigd door de uitkomst van de enquête van het Stadspanel en door wat we dagelijks op straat merken. Handhaving heeft toegevoegde waarde om ook de twijfelaars of weigeraars te motiveren om goed om te gaan met hun afval. Handhaving zien we als sluitstuk van onze pakket van maatregelen. We zetten het in nadat we het mogelijk hebben gemaakt voor ons bewoners om afval op een correcte wijze aan te bieden. Daarom maken we ook als eerste gebruik van onze Milieustewards om bewoners te informeren, adviseren en corrigeren in hun afvalscheidingsgedrag. Daarna richten we ons op preventieve handhaving. Als verkeerd gedrag hardnekkig is gaan we curatief handhaven en sanctioneren. De afvalstoffenverordening is daar leidend in.

7. Financiën

7.1 Afvalstoffenheffing

De kosten en baten die gemoeid zijn met de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval worden gedekt uit de afvalstoffenheffing. Wij streven er naar om de afvalstoffenheffing zo laag mogelijk te houden door de inzameling en verwerking zo efficiënt mogelijk te laten plaatsvinden.

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. Dit houdt in dat de opbrengsten uit inning van de heffing niet naar de algemene middelen vloeien maar worden aangewend om de kosten van afvalinzameling en –verwerking te dekken. We hebben het uitgangspunt dat de heffing 100% kostendekkend is. Ook de kosten van de kwijscheldingsregeling worden gefinancierd uit de afvalstoffenheffing. Eventuele tekorten of overschotten op de jaarlijkse exploitatie worden verrekend met de voorziening afvalstoffenheffing. In 2012 is besloten om deze geleidelijk af te bouwen door jaarlijkse onttrekkingen aan de voorziening waarmee de kosten verlaagd worden.

Hierdoor valt de afvalstoffenheffing iets lager uit dan deze op grond van 100% kostendekkendheid zou moeten. De komende jaren zal de voorziening verder worden afgebouwd tot deze het gewenste eindpeil heeft bereikt.

In de huidige situatie bepaalt het aantal bewoners van een woning de hoogte van het tarief. Er wordt gedifferentieerd naar vier categorieën (eenpersoons-, tweepersoons-, drie t/m zeven personen en huishoudens van acht personen of meer). Hiermee wordt enigszins invulling gegeven aan het principe 'de vervuiler betaalt'.

7.2 Kosten verbonden aan een verhoging van het voorzieningenniveau

De voorgestelde maatregelen om het voorzieningenniveau te verhogen vergen in totaal € 1.559.000 excl. btw aan kosten c.q. investeringen. De maatregelen leiden na volledige implementatie tot een daling van de afvalbeheerskosten met circa € 190.000 per jaar. Daarmee daalt de afvalstoffenheffing met circa € 2 per aansluiting.

Maatregelen "Extra impuls"	Kosten in planperiode	2016	2017	2018	2019	2020
Investerings						
■ Uitbreiding bovengrondse brengpunten glas, papier, textiel, AEEA	€ 294.000	€ 180.000	€ 114.000			
■ Vervanging bovengrondse containers glas & papier door ondergrondse	€ 440.000	€ 215.000	€ 115.000	€ 110.000		
■ Vervanging betoncocons	€ 525.000	€ 255.000	€ 270.000			
■ Uitbreiding papiermini's	€ 250.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 50.000		
Totaal investeringen (€)	€ 1.509.000	€ 750.000	€ 599.000	€ 160.000		
Effect investeringen op exploitatie (€/jaar)	€ 171.125					
Effect op verwerkingskosten restafval / baten deelstromen (€ / jaar)	-€ 358.000					
Totaal structureel effect op exploitatie (€ / jaar)	-€ 186.875	na volledige implementatie				
Overige maatregelen (incidenteel effect op exploitatie)						
		2016	2017	2018	2019	2020
■ Pilot 100 / 100 / 100	€ 25.000	€ 25.000				
■ Pilot bronscheiding kleine PET-flessen / blik	€ 25.000	€ 25.000				
Totale kosten planperiode (incl. incidentele maatregelen)	€ 1.559.000					

Bert Hoiting, leegt als vaktechnisch medewerker bij afdeling Stadsonderhoud ondergrondse en bovengrondse papier- en glascontainers in de stad.

'Als we buurtbewoners de kans geven om een glasbak of papierbak te adopteren denk ik dat er veel beter mee wordt omgegaan: minder bijplaatsen, minder beplakken. Ook als bewoners een container in een andere kleur willen, dan moeten we dat doen vind ik. Dan zorg je ervoor dat de bak van de buurt wordt. Verder laat ik vaak aan bewoners zien dat wij het glas gescheiden inzamelen. Er zijn nog steeds mensen die denken dat we in de wagen alles door elkaar gooien.'

7.3 Financiële consequenties van invoer van Diftar

Mocht er worden gekozen om Diftar in te voeren dan zal de hoogte van de afvalstoffenheffing per individueel gezin op de volgende wijze worden vastgesteld. Het zal worden opgebouwd uit een vast deel en een variabel deel. Het vaste deel zal differentiëren naar eenpersoonshuishoudens, tweepersoonshuishoudens, huishoudens van drie tot en met zeven personen en huishoudens van acht personen of meer. Het variabele deel wordt afhankelijk van de hoeveelheid restafval die bewoners aanbieden in het kalenderjaar. Er wordt onderscheid gemaakt naar het type inzamelmiddel waarover bewoners de beschikking hebben:

- Woningen die gebruik maken van ondergrondse containers voor restafval gaan een variabel tarief betalen per keer dat restafval wordt aangeboden aan een ondergrondse container (Diftar op basis van volume/frequentie).
- Woningen die beschikken over minicontainers en/of verzamelcontainers voor restafval gaan een variabel tarief betalen per kilo restafval die zij hebben aangeboden (Diftar op basis van gewicht). Op basis van de eerste ervaringen zullen we overwegen of we dit systeem verder ontwikkelen naar een systeem waarbij bewoners betalen voor het aantal kilo's én de frequentie van aanbidding (Diftar op basis van gewicht/frequentie).

Om de scheiding van Gft te stimuleren wordt eerst een nultarief gehanteerd voor gescheiden aangeboden Gft. Als we zien dat dit leidt tot vervuiling van het ingezamelde Gft waardoor het alsnog als restafval moet worden verwerkt, dan zullen we overwegen om bewoners te laten betalen voor het Gft dat ze aanbieden.

Om Diftar in te voeren moeten aanvullende investeringen worden gedaan. Daarnaast moeten extra structurele kosten worden gemaakt voor maatregelen zoals extra toezicht en handhaving, inning van de afvalstoffenheffing en de afhandeling van bezwaarschriften. De totale kosten van invoering van Diftar bedragen € 3.094.000 excl. btw. Overall leidt implementatie van Diftar tot een structurele daling van de afvalbeheerskosten met circa € 236.375 per jaar. Daarmee daalt de afvalstoffenheffing met gemiddeld circa € 3 per aansluiting als een bewoner niet meer afval gaat scheiden.

Mocht Diftar worden ingevoerd dan moet er rekening mee worden gehouden dat de exploitatie kan afwijken van de begroting in het eerste begrotingsjaar. Dit komt doordat een wezenlijk deel van de opbrengsten uit de afvalstoffenheffing variabel worden bepaald, afhankelijk van het feitelijke afvalaanbod. Hoe goed de inschatting ook gemaakt wordt hoe het afvalaanbod zich na invoering van Diftar zal ontwikkelen, deze kan in de praktijk daarvan afwijken.

De daaropvolgende begrotingsjaren zullen risico's op afwijkingen gering zijn omdat er dan een adequater beeld is van de ontwikkeling van het afvalaanbod en daarmee van het variabele deel van de opbrengsten afvalstoffenheffing.

Maatregelen "Diftar"	Kosten in planperiode	2016	2017	2018	2019	2020
Investeringen						
■ Uitbreiding inzamelstructuur glas, papier, textiel, AEEA	€ 294.000	€ 180.000	€ 114.000			
■ Vervanging bovengrondse containers glas & papier	€ 440.000	€ 215.000	€ 115.000	€ 110.000		
■ Vervanging betoncocons	€ 525.000	€ 255.000	€ 270.000			
■ Vervanging verzamelcontainers	€ 625.000	€ 315.000	€ 310.000			
■ Uitbreiding papiermini's	€ 250.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 50.000		
■ Uitgifte huisvuilpassen (toegangscontrole afvalbrengrstations)	€ 305.000		€ 305.000			
■ Aanbrengen weegapparatuur op inzamelvoertuigen	€ 355.000		€ 355.000			
■ Aanpassingen ICT	€ 100.000		€ 100.000			
Totaal investeringen (€)	€ 2.894.000	€ 1.065.000	€ 1.669.000	€ 160.000		
Effect investeringen op exploitatie (€ / jaar)	€ 408.625					
Effect op verwerkingskosten restafval / baten deelstromen (€ / jaar)	-€ 1.195.000					
Reductie inzamelkosten restafval & gft (€ / jaar)	-€ 150.000					
Aanvullende maatregelen met structureel effect op exploitatie						
■ Extra inzet toezicht & handhaving (€ / jaar)	€ 150.000			√	√	√
■ Extra inzet / kosten inning ASH & bezwaarschriften (€ / jaar)	€ 150.000			√	√	√
■ Extra inzet ruimen dumpingen (€ / jaar)	€ 200.000			√	√	√
■ Extra inzet onderhoud / verhelpen storingen (€ / jaar)	€ 150.000			√	√	√
■ Extra inzet administratief (€ / jaar)	€ 50.000			√	√	√
Totaal structureel effect op exploitatie (€ / jaar)	-€ 236.375	na volledige implementatie				
Overige maatregelen (incidenteel) effect op exploitatie						
■ Pilot 100 / 100 / 100	€ 25.000	€ 25.000				
■ Pilot bronscheiding kleine PET-flessen / blik	€ 25.000	€ 25.000				
■ Communicatiecampagne diftar	€ 150.000		€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	
Totale kosten planperiode (incl. incidentele maatregelen)	€ 3.094.000					
Facultatieve maatregelen						
■ Aanpassing / herindeling afvalbrengrstations (stelpost)	€ 1.500.000					

Een definitief voorstel voor de opbouw en hoogte van de te hanteren tarieven zal bij de behandeling van de begroting voor het jaar dat Diftar wordt ingevoerd ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd. Een indicatie van de mogelijke opbouw van de vaste en variabele tarieven is als volgt te geven:

Indicatie tariefopbouw Diftar	Lasten ASH	€ 22.328.000		Dekking via vastrecht	€ 13.122.481		
				Dekking uit variabel	€ 9.205.519		
Vastrecht: Differentiatie naar omvang huishouden	Vastrecht	1-persoons huishouden		€ 150,00			
		2-persoons huishouden		€ 160,00			
3 - 7 persoons huishouden		€ 170,00					
8 of meer persoons huishouden		€ 190,00					
Variabel: Combinatie volume/frequentie & gewicht	Vastrecht (57% KWS)	1-persoons huishouden		€ 64,50			
		2-persoons huishouden		€ 68,80			
		3 - 7 persoons huishouden		€ 73,10			
		8 of meer persoons huishouden		€ 81,70			
Restafval: <i>Ondergrondse containers:</i> ■ Diftar o.b.v. volume/frequentie: ■ € per aanbieding (55 liter/100 liter trommel) <i>Minicontainers & verzamelcontainers:</i> ■ Diftar o.b.v. gewicht ■ € per aangeboden kilo restafval ■ Geen frequentie component	Variabel	Type	Volume	€ / aanbieding	€ / kilo		
		Restafval	mini	240	€ 0,00	€ 0,2593	
			ondergronds	55	€ 1,21		
			ondergronds	100	€ 2,20		
	GFT	mini	140	€ 0,00			
		mini	240	€ 0,00			
	GFT: <i>Minicontainers:</i> ■ Gratis ■ Geen frequentie component	Variabel (57% KWS)	Type	Volume	€ / aanbieding	€ / kilo	
			Restafval	mini	240	€ 0,00	€ 0,1115
				ondergronds	55	€ 0,52	
				ondergronds	100	€ 0,95	
		GFT	mini	140	€ 0,00		
			mini	240	€ 0,00		

Categorie	ASH 2015	ASH in situatie diftar		
		Bij 25% minder afvalaanbod (dan nu gemiddeld)	Bij gelijk afvalaanbod (als nu gemiddeld)	Bij 25% meer afvalaanbod (dan nu gemiddeld)
1-persoons	€ 238,32	€ 211	€ 232	€ 252
2-persoons	€ 278,64	€ 251	€ 282	€ 312
4-persoons	€ 336,00	€ 312	€ 360	€ 407
8-persoons	€ 446,28	€ 490	€ 590	€ 690

7.4 Kwijtschelding

Bewoners kunnen op grond van hun inkomensituatie in aanmerking komen voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. Afhankelijk van het inkomen kan het gaan om volledige of gedeeltelijke (57%) kwijtschelding. De kosten die verbonden zijn aan de kwijtscheldingsregeling worden gedekt via de afvalstoffenheffing.

De huidige kwijtscheldingsregeling blijft in stand, ook bij de invoer van Diftar. Bewoners die volledige of gedeeltelijke kwijtschelding toegewezen krijgen, krijgen het vaste deel en het variabele deel volledig of voor 57% kwijtgescholden.

8. Vergelijking consequenties van verhoogd voorzieningenniveau en Diftar

In de tabel op pagina 26 worden de consequenties van de keuze om het voorzieningenniveau te verhogen vergeleken met die van de keuze om Diftar in te voeren. Beide mogelijkheden worden afgezet tegen de huidige wijze waarop afval nu wordt ingezameld. Bij een verhoging van het voorzieningenniveau gelden de maatregelen zoals beschreven in hoofdstuk 6.2. Bij Diftar gelden de maatregelen zoals beschreven in hoofdstuk 6.2 en 6.4. In de tabel wordt een vergelijking gemaakt van het voorzieningenniveau, het effect op de afvalstoffenheffing, de mate waarin goed gedrag wordt beloond, de mate van afvalscheiding, de hoogte van te nemen investeringen en de mate van draagvlak bij het Stadspanel.

ingevoerd. Geënuqueterden zijn bang dat het zal leiden tot ongewenst gedrag zoals het dumpen van afval. Als de prioriteit wordt gelegd bij draagvlak van bewoners, dan is de verhoging van het voorzieningenniveau aan te bevelen. Als de prioriteit wordt gelegd bij de hoogste mate van hergebruik van afval dan is Diftar aan te bevelen.

De verhoging van het voorzieningenniveau heeft het meeste draagvlak bij leden van het Stadspanel. De mate van hergebruik stijgt beperkt en de afvalstoffenheffing daalt marginaal. Met Diftar wordt het hoogste percentage hergebruik gerealiseerd, het voorgestelde doel wordt gehaald en de afvalstoffenheffing van bewoners kan het meest dalen, afhankelijk van individueel gedrag. Dit is wel afhankelijk van de grootte van het huishouden. Hoe groter het huishouden hoe beperkter de mogelijkheden om minder afvalstoffenheffing te betalen. De leden van het Stadspanel vinden Diftar een lastige variant. Ook al is 65% positief of neutraal over het principe, Diftar krijgt een onvoldoende als variant om te worden

9. Communicatie

Om onze doelen te realiseren zijn we grotendeels afhankelijk van onze bewoners. Zij zijn de spil om te voorkomen dat afval ontstaat en om te zorgen dat afval gescheiden wordt. Wij willen communicatie inzetten om een structurele gedragsverandering te realiseren bij Stadgers zodat ze actiever kiezen voor afvalpreventie en afvalscheiding.

Wij kiezen voor een gefaseerde communicatie-aanpak, die gericht is op versterking van de bewustwording, motivatie en gedrag van bewoners. In de eerste fase van de aanpak richten we ons op de boodschap dat afval een grondstof is waar bewoners zuinig mee om horen te gaan. Wij zullen bewoners uitleggen wat aan de bron gescheiden moet worden, welke afvalstromen in de nascheidingsfabriek worden gescheiden en waarom we daarvoor kiezen. We zullen aangeven welke voorzieningen we waarom beschikbaar stellen, wat er vervolgens met het afval gebeurt en de kosten die daaraan verbonden zijn. We brengen Stadgers in beeld waarmee we goed gedrag een podium geven. Daarmee hopen we dat de boodschap dichter bij komt en dat Stadgers zichzelf

er gemakkelijker mee associëren. Naast deze informatie beschikbaar te stellen op onze website en in de krant, zullen we gebruik maken van social media, radiospots en posters. Daarmee creëren we een soort dolby-surround zodat de informatie alle bewoners bereikt.

De tweede fase van de communicatieaanpak is gericht op motivatie en gedrag. We zullen onze boodschap nu meer richten op welke mogelijkheden bewoners zelf hebben om het juiste gedrag te vertonen, we zullen resultaten terugkoppelen, aandacht besteden aan normgedrag en onze communicatie toespitsen op specifieke doelgroepen, zoals bewoners van hoogbouw en studenten. We zullen uitstralen dat we bijplaatsingen niet wenselijk vinden en aangeven wat bewoners kunnen doen om bijplaatsingen te voorkomen.

Mocht er gekozen worden voor Diftar, dan zullen we een apart communicatieplan Diftar uitrollen zodat de consequenties van Diftar voor alle bewoners duidelijk zijn.

minder afval

dankzij

GBS Rehoboth

Meer weten? Kijk op groningen.nl/schone-stad

Effecten	Huidige situatie	Verhoging voorzieningenniveau	Diftar
Omschrijving	Geen wijzigingen aan bestaande inzamelstructuur	Uitbreiding voorzieningsniveau conform hoofdstuk 6.2	Zie maatregelen conform hoofdstuk 6.2 en 6.4
Voorzieningenniveau restafval	Hoog	Hoog	Hoog
Voorzieningenniveau deelstromen afval	Redelijk	Redelijk - hoog	Hoog
Verwacht effect op ASH per aansluiting per jaar	Geen wijziging	Daalt met gemiddeld € 2,00	Daalt met gemiddeld € 3,00
Vervuiler betaalt	Nee	Nee	Ja
Bewoners hebben invloed op hoogte ASH	Nee	Nee	Ja
Verwachte mate van scheiding/hergebruik	56%	58%	65%
Geraamde toename bron-/nascheiding	+ 750 ton/jr	+ 2.200 ton/jr	+ 6.650 ton/jr
Realisatie landelijke doelstellingen	Nee	Nee	Nee
Effect bewustwording / gedrag bewoners	Laag	Laag	Sterk
■ Effect op hoeveelheid restafval	-4 kg/inw.jr	-11 kg/inw.jr	-35 kg/inw.jr
■ Effect op hoeveelheid / scheiding GFT	-	-	4 kg/inw.jr
■ Effect op hoeveelheid / scheiding oud papier	-	3 kg/inw.jr	10 kg/inw.jr
■ Effect op hoeveelheid / scheiding glas	-	2 kg/inw.jr	5 kg/inw.jr
■ Effect op hoeveelheid / scheiding textiel	-	2 kg/inw.jr	5 kg/inw.jr
■ Effect op hoeveelheid / scheiding elektrische apparaten	-	1 kg/inw.jr	2 kg/inw.jr
■ Effect op hoeveelheid / scheiding drankkartons	4 kg/inw.jr	4 kg/inw.jr	4 kg/inw.jr
■ Effect op hoeveelheid / scheiding kunststof	1,3 kg/inw.jr	1,3 kg/inw.jr	1,5 kg/inw.jr
■ Effect op hoeveelheid / scheiding grof huishoudelijk afval	-	-	5 kg/inw.jr
Investering gedurende planperiode	-	€ 1.509.000	€ 2.894.000
Extra structurele exploitatielasten	-	-	€ 700.000 / jr
Totale kosten tijdens planperiode	-	€ 1.559.000	€ 3.094.000
Overall effect op exploitatie	(-) € 63.750 / jr	(-) € 186.875 / jr	(-) € 236.375 / jr
Implementatieperiode	n.v.t. (is voortzetting bestaand beleid)	1 - 2 jaar (2016 - 2017)	3 jaar (2016 - 2018)
Draagvlak Stadspannelleden (schaal 1 - 10)			
■ Laagbouw	6,6	6,6	4,3
■ Hoogbouw	5,6	7,2	5,0
Haalbaarheid / realistisch scenario	Uitstekend (geen wijzigingen)	Uitstekend (geen wijzigingen)	Redelijk - goed
Landelijke positie	Groningen verliest voorlopersrol	Groningen verliest voorlopersrol	Groningen behoudt voorlopersrol
Risico's	-	-	Ontwijkgedrag (dumping, bijplaatsing, vervuiling deelstromen)

Sjirk Bijma, leegt als vaktechnisch medewerker bij afdeling Stadsonderhoud ondergrondse en bovengrondse papier- en glascontainers in de stad.

‘Mensen weten niet altijd goed waar ze met sommige soorten afval heen moeten. Vlak glas bijvoorbeeld, dat kun je gratis bij het afvalbrengstation afleveren. Nu zetten ze dat gewoon naast de glascontainer. Een campagne zou helpen. Ook over bijvoorbeeld het gebruik van de papiercontainers. Vaak proppen mensen daar banendozen in. Dan is de container niet vol, maar toch kan er dan niks meer bij. Als iedereen weet dat je dat klein moet maken, kunnen we de bestaande capaciteit veel beter benutten.’

10. Wet- en regelgeving

De kaders voor het gemeentelijke afvalbeleid worden voor een belangrijk deel vastgesteld op Europees en nationaal niveau. Europese wetgeving verplicht de lidstaten om Europees afvalbeleid uit te werken in nationale beleidsplannen en wetgeving. In de Wet Milieubeheer staat dat alle overheden rekening moeten houden met de inhoud van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). In dit LAP staan de hoofdlijnen van het afvalbeleid, een uitwerking van die hoofdlijnen voor afzonderlijke afvalstoffen en de rol van de betrokken partijen genoemd.

In het LAP 2 staat dat gemeenten moeten zorgdragen dat huishoudelijk afval (gescheiden) wordt ingezameld en dat we maatregelen moeten treffen om afvalpreventie en afvalscheiding te optimaliseren. In de Wet Milieubeheer staat dat wij in onze afvalstoffenverordening regels kunnen stellen om het voorkomen en opruimen van zwerfafval te regelen. In de Wet Milieubeheer staat verder dat gemeenten de plicht hebben om wekelijks het huishoudelijk afval bij elk perceel in te zamelen. Gemeenten kunnen, in het belang van een doelmatige verwijdering, bij verordening afwijken van de inzamelplicht per perceel en de wekelijkse inzamelfrequentie. Voor grof huishoudelijk afval geldt de plicht tot inzameling bij elk perceel en de plicht om een brengvoorziening (afvalbrengstation) al dan niet in samenwerking met andere gemeenten beschikbaar te stellen. Op grond van jurisprudentie zijn gemeenten verplicht om inzicht te geven in de kostenopbouw van de afvalstoffenheffing.

In de Wet Milieubeheer en in het LAP 2 staan ook verantwoordelijkheden voor de burger genoemd. Het LAP 2 beschrijft dat kritisch consumeren vereist is om de milieudruk van afval te verminderen, schrijft dat burgers het afval moeten scheiden en zegt dat burgers een belangrijke rol hebben bij het tegengaan van het ontstaan van zwerfafval.

Bijlage - Aanpak per afvalstroom

1. Papier en karton

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Ingezameld papier totaal (ton)	10.975	10.003	10.218	8.961	8.222
Respons (kg/inwoner.jr)	59	53	53	46	42
■ haalsysteem (ton)	5.381	4.353	4.042	4.030	3.437
■ brengsysteem (ton)	5.594	5.650	6.176	4.931	4.786
- openbare brengpunten (aantal)	80	81	77	78	76
- openbare containers (aantal)	119	120	123	124	122
% OPK in restafval Groningen gemiddeld	17%	11%	10%	8%	14%
Herbruikbaar papier/karton in restafval (potentieel extra bronscheiding, ton)				3.300 ton	5.600 ton
Kosten verwerking potentieel als restafval (potentiele besparing, €/jr)				€ 475.000	€ 800.000
Waarde potentieel bij volledige bronscheiding (€/jr, uitgaand € 75,-/ton)				€ 250.000	€ 420.000

Wijze van inzameling

Oud papier en karton wordt aan de bron gescheiden ingezameld voor hergebruik. Inzameling vindt plaats door een combinatie van halen en brengen. Zo kunnen bewoners hun oud papier op door hen gewenste momenten wegbrengen naar een van de openbare brengpunten bij supermarkten, langs uitvalswegen van woonwijken e.d. Daarnaast wordt er maandelijks of 2-wekelijks bij alle woningen oud papier aan huis gescheiden opgehaald. In wijken met vooral laagbouw worden daarvoor zo mogelijk papiermini's uitgezet bij de woningen. Daar waar niet met papiermini's ingezameld kan worden, kunnen bewoners het papier los aan de weg aanbieden. Inzameling aan huis vindt vooral plaats door maatschappelijke organisaties zoals verenigingen en scholen en zo mogelijk met inzet van personen op afstand van de arbeidsmarkt (HODG, Werkpro).

De gemeente hanteert een garantieregeling oud papier. In tijden waarin de netto opbrengst voor inzamelaars onder de gemeentelijke garantieprijs komt, vult de gemeente de opbrengst aan tot de garantieprijs. De regeling draagt bij aan continuïteit van een frequente inzameling aan huis.

Uitkomsten Stadspanel

81% van bewoners van laagbouw zegt hun papier altijd te scheiden, 12 % scheidt vaak, 3% soms en 3% nooit. 68% van bewoners van hoogbouw zegt hun papier altijd te scheiden, 19% scheidt vaak, 6% soms en 7% nooit.

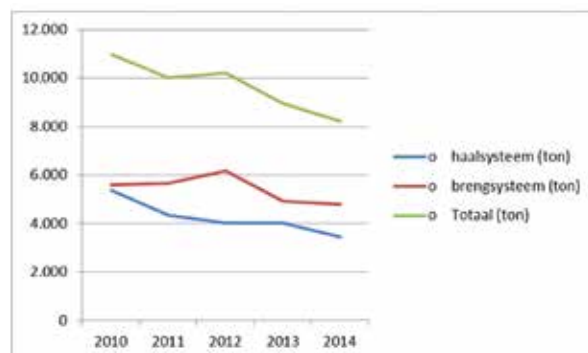

Ontwikkelingen

We merken de afgelopen jaren een daling van de gescheiden ingezamelde hoeveelheid oud papier. Deze daling is naar verwachting het gevolg van een toenemende digitalisering in de maatschappij (minder gebruik papieren tijdschriften, kranten e.d.). Deels is de daling te verklaren door de economische situatie in de afgelopen jaren met minder reclamedrukwerk. Samen met aanhoudende relatief lage marktprijzen voor het ingezamelde oud papier leidt deze ontwikkeling voor sommige grotere, meer bedrijfsmatige inzamelaars tot financiële problemen.

In de wijken waar de afgelopen jaren papiermini's zijn uitgezet bij de woningen zien we de aan huis ingezamelde hoeveelheid oud papier wezenlijk toenemen (+25-30%).

Maatregelen tijdens planperiode

- In overleg met inzamelaars en bewonersorganisaties worden het aantal papiermini's bij woningen waar mogelijk uitgebreid. Dat geldt o.a. voor (delen van) de wijken Lewenburg, Beijum, Vinkhuizen, Meerstad, Hoogkerk-Zuid.
- Uitbreiding voorzieningen voor oud papier.
  - Met name bij hoogbouw als maatwerk, in overleg met bewoners/verhuurders/eigenaren).
  - Uitbreiding openbare brengpunten in of bij oudere stadswijken.
  - Uitbreiding brengpunten op verzoek in buitenwijken als dat zinvol wordt geacht.
- Vervanging bovengrondse containers door ondergrondse containers.
- Eind 2016 stopt een van de grotere inzamelaars met inzamelen. In de loop van 2016 zullen we bepalen hoe we vervangende inzamelaars kiezen voor het inzamelgebied dat vrijkomt. In 2016 zal zo nodig een oproep in de lokale media worden geplaatst waarna geïnteresseerde partijen zich kunnen aanmelden.
- De garantieregeling oud papier wordt tijdens de planperiode gecontinueerd. Om inzamelaars tegemoet te komen in de dalende opbrengsten zal per 2016 de gemeentelijke garantieprijs oud papier opnieuw worden geïndexeerd.
- Communicatie: focus op hoeveelheid die in restafval zit, vertaal dat naar kosten voor burgers en gemiste opbrengsten voor scholen en verenigingen.

- In het kader van preventie van ongewenst reclamedrukwerk worden op verzoek ja/nee en nee/nee stickers verstrekt.
- In wijken waar papiermini's met zijlader geleegd worden neemt Stadsbeheer de inzameling over indien een bestaande inzamelaar stopt. Dit is de meest kosteneffectieve wijze van inzameling. De opbrengsten komen ten goede van de ASH en er zijn geen subsidielasten.
- In 2017 wordt bezien of het lopende contract voor de afname en ondersteuning bij de inzameling van oud papier met een jaar verlengd wordt of dat er opnieuw aanbesteed wordt. Uiterlijk per 2019 zal deze dienstverlening opnieuw aanbesteed worden.

Doelstelling	2020 Extra voorzieningen	2020 Diftar
Brongescheiden ingezamelde hoeveelheid papier	8.800 ton	10.100 ton

Monitoring gedurende planperiode

- Aantal en dichtheid brengpunten.
- Gescheiden ingezamelde hoeveelheid oud papier.
- Hoeveelheid niet gescheiden oud papier.

Verwerking

Het gescheiden ingezameld oud papier wordt afgevoerd naar een papierfabriek waarna het ingezet wordt als grondstof voor de productie van nieuw papier en karton. Het niet gescheiden ingezamelde oud papier wordt verbrand met terugwinning van energie.

Diftar

In de situatie dat besloten wordt tot invoering van Diftar zijn voor de deelstroom oud papier geen additionele maatregelen voorzien.

Financiën

Investering	2016	2017	2018	2019	2020
Uitbreiding brengpunten papier (aanschaf / plaatsing 20 extra containers, 50% bovengronds, 50% ondergronds)	€ 60.000	€ 60.000	-	-	-
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte (vervanging 20 bovengrondse papiercontainers door ondergrondse containers). Vrijkomende containers worden opnieuw ingezet voor uitbreiding brengpunten papier	€ 86.000	€ 86.000	-	-	-
Uitbreiding toepassing papiermini's (6.500 stuks)	€ 125.000	€ 125.000			

2. Glas

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Ingezameld glas totaal (ton)	3.766	3.828	3.914	3.842	3.622
Respons (kg/inwoner.jr)	20	20	20	20	18
Openbare brengpunten (aantal)	111	112	110	114	104
Openbare containers (aantal)	162	164	164	152	156
% glas in restafval Groningen gemiddeld	5%	9%	7%	6%	3%
Herbruikbaar glas in restafval (potentieel extra bronscheiding, ton)				2.500 ton	1.250 ton
Kosten verwerking potentieel als restafval (potentiele besparing, €/jr)				€ 360.000	€ 180.000
Waarde potentieel bij volledige bronscheiding (€/jr, uitgaand € 20,-/ton)				€ 50.000	€ 25.000

Wijze van inzameling

Glas wordt aan de bron gescheiden ingezameld met een brengsysteem. Glasbakken staan langs uitvalswegen van woonwijken, bij winkelcentra en supermarkten waar bewoners het naartoe kunnen brengen. Glas waar statiegeld op zit wordt gescheiden ingezameld via de detailhandel.

Uitkomsten Stadspanel

81% van bewoners van laagbouw zegt hun glas altijd te scheiden, 11% scheidt vaak, 5% scheidt soms en 3% nooit. 75% van bewoners van hoogbouw zegt hun glas altijd te scheiden, 14% scheidt vaak, 6% scheidt soms en 5% nooit.

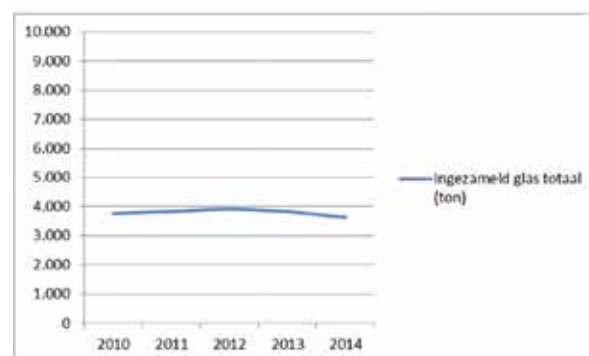
Ontwikkelingen

De gescheiden ingezamelde hoeveelheid glas is de afgelopen jaren redelijk stabiel met een lichte daling in de afgelopen twee jaren. Deze daling wordt gewijd aan de economische omstandigheden in die jaren.

Maatregelen tijdens planperiode

- Uitbreiding voorzieningen voor glas.
  - Bij hoogbouwcomplexen (maatwerk, in overleg met bewoners/verhuurders/eigenaren).
  - Uitbreiding brengpunten in of nabij oudere stadswijken.
  - Uitbreiding brengpunten op verzoek in buitenwijken als dat zinvol wordt geacht.
- Vervanging bovengrondse containers door ondergrondse containers.
- Proef prullenbakken weghalen bij openbare glas- en papierbakken.

- Communicatie: uitdragen dat kleinere glasverpakkingen, zoals uit de badkamer, gescheiden gehouden kunnen/dienen te worden, dat doppen, kurken en deksels in de glasbak mogen en dat glasverpakkingen niet schoongemaakt hoeven te worden.

Doelstelling	2020 Extra voorzieningen	2020 Diftar
Brongescheiden hoeveelheid glas	4.000 ton (+ 380 ton t.o.v. 2014)	4.000 ton (+ 380 ton t.o.v. 2014)

Monitoring

- Aantal en dichtheid brengpunten.
- Gescheiden ingezamelde hoeveelheid glas.
- Hoeveelheid niet gescheiden glas.

Verwerking

Het gescheiden ingezameld glas wordt afgevoerd naar een recyclingsfabriek waarna er nieuw glas van geproduceerd wordt. Het niet gescheiden ingezamelde glas wordt in de scheidingsfabriek van Attero uit het restafval nagescheiden en ingezet als secundaire bouwstof voor o.a. de wegenbouw.

Financiën

Investering	2016	2017	2018	2019	2020
Uitbreiding brengpunten glas (aanschaf / plaatsing 20 extra containers, 50% bovengronds, 50% ondergronds)	€ 60.000	€ 60.000	-	-	-
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte (vervang 30 bovengrondse glascontainers door ondergrondse containers) Vrijkomende containers worden opnieuw ingezet voor uitbreiding brengpunten glas	€ 130.000	€ 130.000	-	-	-

3. Textiel

Hoeveelheden

Gegeven/jaar	2010	2011	2012	2013	2014
Ingezameld textiel totaal (ton)	833	877	809	734	830
Respons (kg/inwoner.jr)	4,4	4,6	4,2	3,8	4,2
■ via h-a-h inzameling (ton)	181	171	138	113	105
■ via openbare containers (ton)	364	359	328	283	367
- openbare brengpunten (aantal)					
% textiel in restafval Groningen gemiddeld	5%	9%	8%	8%	3%
Herbruikbaar textiel in restafval (potentieel extra bronscheiding, ton)					1.250 ton
Kosten verwerking potentieel als restafval (potentiele besparing, €/jr)					€ 180.000
Waarde potentieel bij volledige bronscheiding (€/jr, uitgaand € 0,20/kilo)					€ 250.000

Wijze van inzameling

Afgedankte textiel wordt aan de bron gescheiden ingezameld door een combinatie van een haal- en een brengsysteem. Bewoners kunnen textiel en schoeisel brengen naar textielcontainers langs uitvalswegen van woonwijken en bij winkelcentra/supermarkten (19 locaties), de afvalbrengstations (2) en bij een tweetal rijwielstallingen (2). Ook kan men het wegbrengen naar een van de kringloopbedrijven in de stad. Daarnaast wordt er maandelijks afgedankte textiel en schoeisel aan huis gescheiden opgehaald door Goudgoed.

Scheiden van textiel

- le weinig respons
- meer dan gemiddeld
- rond het gemiddelde
- minder dan gemiddeld

Uitkomsten Stadspanel

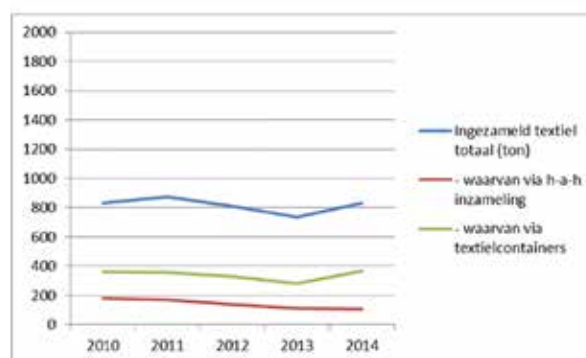
52% van bewoners van laagbouw zegt hun textiel altijd te scheiden, 27% scheidt vaak, 12% scheidt soms en 9% nooit. 44% van bewoners van hoogbouw zegt hun textiel altijd te scheiden, 29% scheidt vaak, 15% scheidt soms en 12% nooit.

Ontwikkelingen

De gescheiden ingezamelde hoeveelheid textiel is de afgelopen jaren stabiel. De respons van de inzameling aan huis loopt gestaag terug. Dit is mede het gevolg van het uitzetten van textielcontainers in de openbare ruimte.

We zien dat – naast de als enige door de gemeente aangewezen inzamelaar van textiel (Goudgoed) – door meer partijen textiel ingezameld wordt, zoals het detailhandel en Curitas.

Herbruiksmogelijkheden voor afgedankt, niet herdraagbaar textiel zijn de afgelopen jaren toegenomen door nieuwe technieken met het opnieuw vervezelen.

Maatregelen

- Uitbreiding aantal bovengrondse containers.
  - Op 'natuurlijke' plekken zoals centraal in woonwijken, langs uitvalswegen, bij winkelcentra en supermarkten.
- Communicatie: benadrukken dat ook niet herdraagbaar, kapotte textiel kan worden hergebruikt.
- In 2017 wordt gezien hoe de inzameling en afzet van textiel opnieuw wordt aanbesteed. In een nieuwe aanbesteding zal nadrukkelijk aandacht geschonken worden aan social return en verbetering van de mate van hergebruik, bijvoorbeeld door het vervezelen van de niet herdraagbare textiel fracties.
- Een nieuwe aanbesteding wordt aangegrepen om inzameling door partijen die niet beschikken over een inzamelvergunning te doen staken.

Monitoring

- Aantal en dichtheid brengpunten.
- Gescheiden ingezamelde hoeveelheid textiel.
- Hoeveelheid niet gescheiden textiel.

Verwerking

De gescheiden ingezameld textiel wordt door een lokale instelling ingezameld en gesorteerd met inzet van personen op afstand van de arbeidsmarkt. De ingezamelde textiel wordt waar mogelijk afgezet naar lokale en regionale kringloopbedrijven. De overige textiel wordt verkocht aan grotere, landelijke partijen voor hergebruik. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van hergebruik, zoals vervezeling, worden benut. Niet gescheiden ingezameld textiel wordt verbrand onder terugwinning van energie.

Diftar

In de variant dat besloten wordt tot invoering van Diftar zijn voor de deelstroom textiel geen additionele maatregelen voorzien.

Doelstelling	2020 Extra voorzieningen	2020 Diftar
Brongescheiden hoeveelheid textiel	1.210 ton (+ 380 ton t.o.v. 2014)	1.210 ton (+ 380 ton t.o.v. 2014)

Financiën

Investering	2016	2017	2018	2019	2020
Uitbreiding brengpunten textiel (aanschaf / plaatsing 20 extra bovengrondse containers)	€ 30.000	€ 30.000	-	-	-

4. Gft

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Ingezameld Gft (ton)	7.934	8.251	8.442	7.042	7.274
■ waarvan inzameling minicontainers (ton)	7.235	7.773	8.019	6.297	6.487
■ waarvan blad-/snoeiafval ABS-II (tn)	699	477	422	745	787
Respons (kg/inwoner.jr)	42	43	44	36	37
% Gft in restafval Groningen gemiddeld	16%	17%	18%	19%	21%
■ minicontainerwijken	15%	17%	17%	18%	19%
■ zakken/ond.gr. wijken	18%	18%	19%	19%	21%
Herbruikbaar Gft in restafval (potentieel extra bronscheiding minicontainerwijken, ton)				2.800 ton	3.000 ton
Kosten verwerking potentieel als restafval (potentiele besparing, €/jr)				€ 235.000	€ 250.000
Waarde potentieel bij volledige bronscheiding (€/jr)				n.v.t.	n.v.t.

Wijze van inzameling

In de wijken met overwegend laagbouw vindt tweewekelijks gescheiden inzameling plaats aan huis met behulp van minicontainers (circa 35% aansluitingen). Lediging vindt bij voorkeur plaats door middel van een zijlader. Grondgebonden woningen krijgen één 240 liter minicontainer. Voor extra minicontainers op verzoek wordt jaarlijks een extra bedrag bij de afvalstoffenheffing in rekening gebracht.

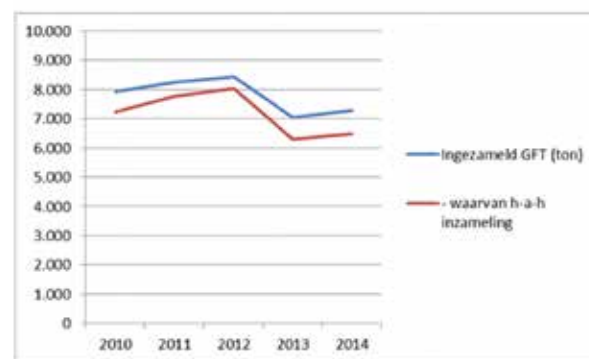
In de oudere stadswijken met overwegend hoogbouw waar het huishoudelijk afval ingezameld wordt met ondergrondse containers, vindt geen gescheiden inzameling van Gft plaats. Het Gft wordt in deze wijken samen met restafval ingezameld gevolgd door nascheiding. In een beperkt aantal gevallen beschikken woningen met grote tuinen in dit gebied over een minicontainer voor Gft.

Uitkomsten Stadspanel

42% van bewoners van laagbouw zegt hun Gft altijd te scheiden, 30% scheidt vaak, 15% scheidt soms en 14% nooit.

Ontwikkelingen

We zien de laatste twee jaren een lichte afname van de ingezamelde hoeveelheid Gft ten opzichte van eerdere jaren. Het aantal aansluitingen waar Gft gescheiden ingezameld wordt is niet afgenomen.

Maatregelen

- In hoogbouw wijken op verzoek Gft inzamel-middelen aanbieden als pilot.
- In wijken waar het restafval ondergronds wordt ingezameld worden op verzoek Gft inzamel-middelen aangeboden voor benedenwoningen met tuinen. Hierbij worden als criteria gehanteerd:
  - Verzoeken om een inzamelmiddel moeten door meerdere bewoners van een straat worden gedaan. Circa 50% van de woningen met tuin in de betreffende straat moet het verzoek ondersteunen.
  - De containers moeten inpasbaar zijn in bestaande inzamelroutes Gft of de bewoners moeten bereid zijn om de Gft containers op enige afstand van de woning aan te bieden langs bestaande inzamelroutes.
- Snoeiafval kan door bewoners onbeperkt gratis worden afgeleverd aan de afvalbrengrstations.
- In het voor- en najaar rondes voor inzameling aan huis van snoeiafval.
- In 2016 wordt in ARCG-verband gezien of het contract met Attero verlengd wordt of dat de verwerking van Gft opnieuw aanbesteed wordt per 2017.
- Communicatie: focus op hoeveelheid Gft die in buitenwijken nog in het restafval zit en voedsel-verspilling.

Doelstelling	2020 Extra voorzieningen	2020 Diftar
Brongescheiden hoeveelheid Gft	7.300 ton	8.050 ton (+ 750 ton t.o.v. 2014)

Financiën

Investering	2016	2017	2018	2019	2020
Verstrekken inzamelmiddel Gft (hoogbouw, wijken ondergrondse inzameling)	Uit reguliere inv. begr.	Uit reguliere inv. begr.	-	-	-
Additioneel bij Diftar					
Subsidie compostvaten	-	€ 25.000	€25.000	-	-

Monitoring

- Gescheiden ingezamelde hoeveelheid Gft (ton/jaar).
- Aandeel Gft in restafval miniwijken.
- Aantal hoogbouwcomplexen met Gft voorziening.

Verwerking

Het brongescheiden ingezamelde Gft wordt tot en met 2016 afgevoerd naar Attero Wijster waar het deels vergist en deels gecomposteerd wordt. Bij een nieuwe aanbesteding van de verwerking van brongescheiden Gft is vergisting de voorkeursmethode van verwerking. Niet brongescheiden Gft wordt door Attero nagescheiden uit het restafval en vervolgens vergist onder productie van groengas. Eind 2016 loopt het contract in ARCG-verband met Attero voor de verwerking van Gft af.

Diftar

In de situatie dat Diftar wordt ingevoerd worden de volgende aanvullende maatregelen getroffen:

- Om de scheiding van Gft te stimuleren wordt eerst een nultarief gehanteerd voor gescheiden aangeboden Gft. Als we zien dat dit leidt tot vervuiling van het ingezamelde Gft waardoor het alsnog als restafval moet worden verwerkt, dan zullen we overwegen om bewoners te laten betalen voor het Gft dat ze aanbieden.

Als blijkt dat door een nultarief voor Gft de kwaliteit van het ingezamelde Gft achteruit gaat omdat restafval in de gratis Gft-container wordt geplaatst, dan kan bij herhaaldelijk voorkomen hiervan (na waarschuwing) in individuele gevallen besloten worden om de Gft-container in te nemen.

5. Kunststof

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Primair nagescheiden KVA (ton/jr, aandeel Groningen)	1.773	2.229	2.830	4.277	5.113
Secundair / gerecycled KVA (ton/jr, (DKR, aandeel Groningen)					
Kg/inw.jr	10	12	15	22	26
Kg/aansluiting.jr	21	26	32	48	56
% KVA in restafval Groningen gemiddeld					

Wijze van inzameling

Kunststof (KVA) wordt in Groningen samen met het overige restafval ingezameld om in de scheidingsfabriek door Attero nagescheiden te worden. De aanwezigheid in de stad zelf van de scheidingsfabriek van Attero en goede technische mogelijkheden voor nascheiding maken dat nascheiding van deze fractie vooralsnog financieel gunstiger uitvalt dan bronscheiding. De hergebruiksresultaten voor kunststof zijn minimaal gelijkwaardig aan die van bronscheiding. Op de afvalbrengstations kunnen bewoners vormvaste, harde kunststoffen (tuinstoelen e.d.) gescheiden aanbieden voor hergebruik.

Uitkomst Stadspanel

Uit het onder deelnemers aan het Stadspanel gehouden onderzoek is gebleken dat veel bewoners niet weten dat kunststof verpakkingsafval wordt nagescheiden. Ze weten ook niet waarom Groningen daarvoor kiest en welke resultaten daarmee behaald worden.

Ontwikkelingen

De technische mogelijkheden voor nascheiding van kunststof zijn de afgelopen tijd sterk verbeterd. De verwachting is dat de mate van hergebruik van deze stroom de komende jaren zal toenemen door de verdere optimalisatie en ontwikkeling van nieuwe scheidings- en recyclingstechnieken. De vergoedingen die in het kader van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013 – 2022 landelijk worden verstrekt aan gemeenten voor hergebruikt kunststof verpakkingsafval zal de komende jaren dalen. Op grond van het contract met Attero voor de nascheiding van kunststof liggen eventuele financiële risico's van dalende, landelijke vergoedingen bij Attero.

Medio 2015 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur & Milieu besloten om het bedrijfsleven vooralsnog niet toe te staan de bestaande en goed functionerende statiegeldregeling voor grotere PET-flessen af te schaffen. De verwachting is dat de statiegeldregeling tijdens (het merendeel van) de planperiode in stand zal blijven. Op grond van in 2016 en 2017 te houden landelijke pilots met gescheiden inzameling van kleine PET-flessen zal landelijk besloten worden of de statiegeldregeling zelfs uitgebreid zal worden.

Als tijdens de planperiode alsnog landelijk besloten wordt tot afschaffing van de statiegeldregeling, dan zal dit leiden tot een toename van de door de gemeente in te zamelen hoeveelheid huishoudelijk afval met circa 330 ton per jaar.

Maatregelen

- Groningen neemt deel aan de landelijke pilots die in 2016 -2017 gehouden worden met gescheiden inzameling van kleine PET-flessen. Wij willen dan sportverenigingen en scholen belonen als ze kleine PET-flessen en blik verzamelen.
- Op basis van de resultaten van de pilots en de landelijke ontwikkelingen betreffende de statiegeldregeling, zal eind 2017 worden bezien of we deze fracties aan de bron blijven verzamelen of dat nascheiding de voorkeur houdt.
- Communicatie: helder uitleggen aan bewoners dat kunststof wordt nagescheiden en waarom we daarvoor kiezen.

Monitoring

- Hoeveelheid primair nagescheiden KVA
- Hoeveelheid secundair / gerecycled KVA DKR-kwaliteit.
- Aandeel KVA in restafval.

Verwerking

Het ingezamelde kunststof verpakkingsafval wordt door Attero uit het restafval nagescheiden en na nadere sortering en opwerking tot DKR-kwaliteit afgezet richting recyclingsindustrie. Afzet van de herbruikbare fractie kunststof is uitbesteed aan Attero.

Doelstelling	2020 Extra voorzieningen	2020 Diftar
Nagescheiden KVA (ton/jr.)	5.500 ton (+ 400 ton t.o.v. 2014)	5.500 ton (+ 400 ton t.o.v. 2014)

Diftar

Wanneer besloten wordt tot invoering van Diftar dan worden de volgende aanvullende maatregelen getroffen:

- Aan bewoners wordt de mogelijkheid geboden om KVA op de afvalbrengstations (eventueel gecombineerd met andere deelstromen als drankkartons en blik) kosteloos gescheiden aan te bieden. Het ingezamelde materiaal wordt afgevoerd naar een sorteerinrichting voor recycling.

Financiën

Investering	2016	2017	2018	2019	2020
Pilot gescheiden inzameling kleine PET-flessen	€ 25.000	€ 25.000	-	-	-

6. Grof vuil

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal ingezameld Grofvuil (ton)	15.975	16.099	14.826	13.845	15.631
Kg/inw.jr	85	85	77	71	79
■ gemengd grofvuil: halen aan huis (ton)	1.963	1.885	1.606	1.708	126
■ gemengd grofvuil: afvalbrengstations (ton)	2.883	2.826	2.738	2.880	3.003
■ gescheiden grofvuil-stromen afvalbrengstations (ton)	9.226	9.413	8.807	8.431	10.460
■ gemengd grofvuil overig (afzet, kringloop, ton)	869	1.023	822	825	863
Bezoekers afvalbrengstation Duinkerkenstraat	33.233	33.997	32.336	32.197	36.369
Bezoekers afvalbrengstation Electronstraat	38.951	41.466	39.902	40.862	44.615
% scheiding op afvalbrengstations	79%	80%	80%	78%	80%

Wijze van inzameling

Grofvuil kan door bewoners vier keer per jaar gratis worden aangeboden op de afvalbrengstations. Herbruikbare, grove deelstromen zoals hout en grof tuinafval kunnen bewoners onbeperkt afgeven op de afvalbrengstations. Tegen betaling kunnen bewoners grofvuil ook aan huis laten ophalen. Herbruikbare zaken zoals meubels kunnen bewoners kwijt via het 2^e hands circuit of kosteloos laten ophalen door verschillende kringloopbedrijven in de stad.

Ontwikkelingen

Sinds 2014 wordt grofvuil niet meer gratis aan huis opgehaald. Bewoners die dit door Stadsbeheer toch willen laten ophalen betalen een kostendekkend tarief hiervoor. Als gevolg van deze maatregel wordt er meer grofvuil door bewoners naar de afvalbrengstations gebracht waar het zoveel mogelijk wordt gescheiden. De mate van hergebruik van het ingezamelde grofvuil is hierdoor gestegen. Ook zijn hierdoor de inzamelings- en verwerkingskosten gedaald. In 2015 is, bij wijze van proef, aan twee extra partijen een inzamelvergunning verstrekt voor het aan huis ophalen van grofvuil.

Maatregelen

- Communicatie: aangeven waar bewoners met herbruikbare zaken zoals meubels terecht kunnen en aangeven dat bijplaatsingen en dumping niet mag.
- Onderzoek naar mogelijkheden en toegevoegde waarde van een 3^e afvalbrengstation.

- Niet commerciële initiatieven gericht op het verlengen van de levensduur van meubels en apparaten (reparatie, kringloop) worden ondersteund.
- Participatieinitiatieven van wijkorganisaties die bijdragen aan preventie of vermindering van dumping van grofvuil in probleemwijken worden door de gemeente ondersteund. Hierbij kan worden gedacht aan milieustraatacties en de gezamenlijke aanschaf van een bakfiets voor bewoners die niet beschikken over eigen vervoer.

Doelstelling	2020 Extra voorzieningen	2020 Diftar
Hoeveelheid ingezameld grofvuil	Max 4.000 ton (= niveau 2014)	3.500 ton (- 500 ton t.o.v. 2014)

Monitoring

- Hoeveelheid ingezameld grofvuil.
- Scheidingspercentage afvalbrengstations.
- Bezoekersaantallen afvalbrengstations.

Verwerking

Op de afvalbrengstations worden zoveel mogelijk herbruikbare deelstromen gescheiden gehouden. De gescheiden deelstromen worden afgevoerd naar recyclingbedrijven. Het gemengd ingezamelde grofvuil wordt afgevoerd naar een sorteerinstallatie voor maximalisatie van het hergebruik. De niet herbruikbare fractie wordt verbrand onder terugwinning van energie. Ontwikkelingen op het gebied van producentenverantwoordelijkheid en de verwerking van grofvuil worden gevolgd.

Waar mogelijk worden nieuwe, aanvullende deelstromen apart gehouden voor hergebruik. Samen met regionale partners worden mogelijkheden voor de regionale bewerking van grofvuil verkend en waar mogelijk geïnitieerd.

Diftar

Wanneer besloten wordt tot invoering van Diftar zullen de volgende aanvullende maatregelen genomen:

- Op de afvalbrengstations zullen bewoners voor aangeleverd gemengd grofvuil moeten betalen (tarief per kilo op basis van weging). Bewoners moeten ook betalen voor fijn restafval dat zij naar de afvalbrengstations brengen. Bewoners kunnen herbruikbare deelstromen onbeperkt kosteloos afgeven op de afvalbrengstations. De routing op de bestaande afvalbrengstations zal worden herbezien. Dat kan betekenen dat de afvalbrengstations worden heringericht (eerst toegang tot deel waar men herbruikbare stromen gratis kan afgeven, vervolgens toegang tot gedeelte waar men de resterende stromen tegen betaling (na weging) kan afgeven).
- Aan de woningen die nog niet beschikken over een elektronische huisvuilpas wordt deze alsnog verstrekt. Bewoners die afvalstromen komen afgeven op een afvalbrengstation moeten zich legitimeren met behulp van hun huisvuilpas. Deze manier van toegangscontrole moet oneigenlijk misbruik van voorzieningen tegengaan en maakt een adequate toerekening van kosten mogelijk.

Financiën

Investering	2016	2017	2018	2019	2020
Onderzoek mogelijkheden 3 ^e afvalbrengstation	Uit reguliere begroting				
Ondersteuning initiatieven kringloop	Uit reguliere begroting				
Ondersteuning participatie wijkorganisaties	Uit reguliere begroting				
Additioneel bij Diftar					
Onderzoek / herinrichting routing afvalbrengstations			€ 1.500.000		
Uitgifte huisvuilpassen voor toegangscontrole op afvalbrengstations	-	€ 305.000	-	-	-

7. Afdankte elektrische en elektronische apparaten

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Ingezameld AEEA (ton)	1.035	952	807	825	863
■ via afvalbrengstation Duinkerkenstraat	550	495	439	413	408
■ via afvalbrengstation Electronstraat	415	410	368	365	390
■ overige inzameling (kringloop e.d.)	70	47	n.b.	47	65
Kg/inw.jr	n.b.	5,0	4,2	4,2	4,4
% (klein) AEEA in restafval	1,1%	2,2%	1,3%	1,1%	0,4%

Wijze van inzameling

Afdankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) worden gescheiden ingezameld door een combinatie van een haalsysteem en een brengsysteem. Grotere apparaten kunnen bewoners kosteloos aan huis laten ophalen. Kleine apparaten worden in de buitenwijken maandelijks aan huis ingezameld door Goudgoed tegelijk met de inzameling van textiel. Daarnaast kunnen bewoners apparaten gescheiden afgeven op de afvalbrengstations. Ook kunnen bewoners bij aanschaf van een nieuw apparaat, hun oude apparaat gratis inleveren bij de detailhandel. Bewoners kunnen hun herbruikbare apparaten ook via het tweedehands circuit afstaan.

Uitkomsten Stadspanel

71% van bewoners van laagbouw zegt hun AEEA altijd te scheiden, 17% scheidt vaak, 9% scheidt soms en 3% nooit. 72% van bewoners van hoogbouw zegt hun AEEA altijd te scheiden, 16% scheidt vaak, 9% scheidt soms en 3% nooit.

Ontwikkelingen

In het kader van producentenverantwoordelijkheid worden vergoedingen aan gemeenten verstrekt voor het gescheiden ingezameld AEEA. Vanaf het voorjaar 2015 wordt het in de gemeente ingezamelde AEEA onder de vlag van WEEE.nl afgevoerd naar een regionaal sorteer- en demontagebedrijf.

Maatregelen

- De maandelijkse inzameling aan huis van afdankt, kleine AEEA wordt in 2016 uitgebreid naar alle wijken van de stad.

- Periodiek worden er speciale inzamelacties georganiseerd, soms met een educatief karakter.
- Communicatie: uitdragen dat bewoners AEEA kosteloos aan huis kunnen laten ophalen en benadrukken dat het belangrijk is dat AEEA wordt gescheiden vanwege de waardevolle en schaarser wordende grondstoffen.

Doelstelling	2020 Extra voorzieningen	2020 Diftar
Brongescheiden hoeveelheid AEEA	1.000 ton (+ 140 ton t.o.v. 2014)	1.240 ton (+ 380 ton t.o.v. 2014)

Monitoring

- Hoeveelheid ingezameld AEEA.
- Aandeel AEEA in restafval.

Verwerking

Het gescheiden ingezameld AEEA wordt afgevoerd naar een (gecertificeerd) regionaal demontagebedrijf voor. Daar wordt het met inzet van personen op afstand van de reguliere arbeidsmarkt gesorteerd en deels gedemonteerd. De gesorteerde stromen worden vervolgens voor recycling en verwerking afgevoerd naar gecertificeerde bedrijven.

Diftar

Wanneer besloten wordt tot invoering van Diftar dan zijn er voor de deelstroom AEEA geen aanvullende maatregelen nodig.

Financiën

Investering	2016	2017	2018	2019	2020
N.v.t.	-	-	-	-	-

8. Klein gevaarlijk afval

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Ingezameld kga totaal (ton)	254	234	225	219	215
■ via afvalbrenngstation Duinkerkenstraat		76	75	74	83
■ via afvalbrenngstation Electronstraat		108	101	97	93
■ via wijkposten		2	2	2	1
■ via detailhandel (apothekers e.d.)		13	13	13	11
■ via chemokar dagstandplaatsen		13	13	13	7
■ via chemokar avondstandplaatsen		6	6	6	4
■ overig (batterijen, STIBAT)	14	15,1	15	14	15
Respons (kg/inwoner.jr)	1,4	1,2	1,1	1,1	1,0
% kga in restafval Groningen gemiddeld	0%	0%	0,10%	0,30%	0,10%

Wijze van inzameling

Klein gevaarlijk afval (kga) wordt ingezameld met een brengsysteem. Zo kunnen bewoners dit afval gescheiden brengen naar de afvalbrenngstations, een groot aantal detailhandelszaken (batterijen, spaarlampen e.d.) en bij apothekers (oude medicijnen). Daarnaast kan men het brengen naar de chemokar die op gezette tijden overdag en in de avonduren in de wijken aanwezig is.

Uitkomsten Stadspanel

68% van bewoners van laagbouw zegt hun klein chemisch afval altijd te scheiden, 17% scheidt vaak, 10% scheidt soms en 5% nooit. 61% van de bewoners van hoogbouw zegt hun klein chemisch afval altijd te scheiden, 20% scheidt vaak, 12% scheidt soms en 7% nooit.

Ontwikkelingen

We zien de afgelopen jaren een lichte afname van de totale hoeveelheid gescheiden ingezameld kga. Het merendeel van het kga wordt ingezameld via de afvalbrenngstations. De hoeveelheid die ingezameld wordt met de chemokar is beperkt.

Maatregelen

Er zijn geen nieuwe maatregelen om de gescheiden inzameling verder te faciliteren. Met communicatie zullen we periodiek aandacht besteden aan het nut en noodzaak van gescheiden inzameling van kga. In 2016 wordt de inzameling van kga met de chemokar herbezien. Deze manier van inzamelen is relatief duur en de hoeveelheid kga die daarmee wordt ingezameld is beperkt. De inzet van de chemokar in de avonduren heeft geen wezenlijke verhoging opgeleverd.

Doelstelling	2020
Gescheiden ingezamelde hoeveelheid kga	± 220 ton (peil 2014)

Monitoring

- Gescheiden ingezamelde hoeveelheid.
- Aandeel kga in restafval.

Verwerking

Het gescheiden ingezamelde kga wordt afgevoerd naar gespecialiseerde verwerkingsbedrijven voor recycling of verbranding.

Diftar

Wanneer besloten wordt tot invoering van Diftar dan zullen geen aanvullende maatregelen worden ondernomen voor kga.

Financiën

Investering	2016	2017	2018	2019	2020
N.v.t.	-	-	-	-	-

9. Drankkartons

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Ingezameld drankkartons (ton)	-	-	-	-	-
Respons (kg/inwoner.jr)	-	-	-	-	-
% drankkartons in restafval Groningen gemiddeld	-	3,8%	3,5%	2,8%	3,9%

Wijze van inzameling

Drankkartons, zoals melk- en sappakken worden sinds kort via nascheiding bij Attero uit het restafval gehaald voor recycling. Tot dat moment waren er nog geen geschikte mogelijkheden om drankkartons te scheiden en waren er ook geen adequate hergebruiksmogelijkheden. Op grond van sorteeranalyses van restafval en landelijke cijfers is de inschatting dat in Groningen jaarlijks circa 1.000 ton drankkartons wordt afgedankt.

Ontwikkelingen

In het kader van producentenverantwoordelijkheid worden sinds 2015 landelijk vergoedingen verstrekt aan gemeenten die drankkartons scheiden en vervolgens laten recyclen.

Maatregelen

De komende jaren worden drankkartons door nascheiding uit het restafval gehaald voor recycling. Groningen neemt deel aan de landelijke pilots die in 2016 -2017 gehouden worden voor de gescheiden inzameling van kleine PET-flessen. Mogelijk zullen we drankkartons betrekken bij de pilot.

Monitoring

- Primair (na)gescheiden hoeveelheid (ton/jaar).
- Secundair (DKR) gerecyclede hoeveelheid (ton/jaar).
- Aandeel drankkartons in restafval (sorteeranalyses).

Verwerking

De nagescheiden drankkartons worden afgevoerd naar recyclingsbedrijven.

Diftar

Ingeval besloten wordt tot invoering van Diftar zijn er voor de deelstroom drankkartons geen aanvullende maatregelen voorgenomen.

Doelstelling	2020
Primair nagescheiden drankkartons	750 ton

Financiën

Voor drankkartons is niet voorzien in extra financiering.

10. Restafval

Hoeveelheden

Gegeven	2010	2011	2012	2013	2014
Ingezameld restafval (ton)	44.704	44.747	43.645	42.748	41.488
■ waarvan uit openbare ruimte (zwerfvuil, ton)	2.397	2.306	1.828	1.709	1.408
■ waarvan huishoudelijk restafval (ton)	42.307	42.440	41.817	41.039	40.080
Respons huishoudelijk restafval (kg/inw.jr, inclusief integraal ingezamelde KVA-fractie)	226	223	216	210	202

Wijze van inzameling

In de laagbouw wijken vindt tweewekelijks inzameling van restafval aan huis plaats met behulp van 240 liter minicontainers (circa 35% aansluitingen). Lediging vindt bij voorkeur plaats door middel van een zijlader. Voor extra minicontainers op verzoek wordt jaarlijks een extra bedrag bij de afvalstoffenheffing in rekening gebracht. Bij projecten waar geen sprake is van (substantiële) tuinen én de projectontwikkelaar de investeringskosten voor zijn rekening neemt, kan op verzoek een ondergrondse container als inzamelmiddel worden toegewezen.

In de oudere stadswijken met overwegend hoogbouw wordt het restafval ingezameld met behulp van ondergrondse containers met elektronische toegangscontrole (huisvuilpas). De containers worden op basis van volmelding geleased. Bewoners krijgen een specifieke containerlocatie toegewezen om restafval naartoe te brengen. Ook de grondgebonden woningen in deze gebieden dienen hun restafval naar de ondergrondse containers te brengen.

Appartementencomplexen en flats krijgen als standaard inzamelmiddel van de gemeente een of meerdere rolcontainers ter beschikking gesteld. Deze staan op het eigen terrein. De rolcontainers worden een of twee maal per week geleased, afhankelijk van het volume en aanbod aan restafval. Als alternatief kan op verzoek van de eigenaar of de VVE gebruik worden gemaakt van een ondergrondse container als de investeringskosten van de ondergrondse container door de aanvrager worden betaald.

Voornemens en verzoeken om gebruik te kunnen maken van een ondergrondse container moeten in

een vroegtijdig stadium, voorafgaand aan de start van de bouw, door de initiatiefnemer afgestemd te worden met Stadsbeheer.

Ontwikkelingen

De ingezamelde hoeveelheid huishoudelijk restafval daalt de afgelopen jaren licht, ondanks een gestaag stijgende inwoneraantal.

Maatregelen

- Vervanging betoncocons door ondergrondse containers.
- Communicatie: Ingaan op het thema verspilling en de noodzaak van afvalscheiding.
- Pilot 100/100/100
- Zwerfvuil: Milieustewards worden ingezet en participatieacties worden ondersteund.
- Toezicht/handhaving: focus op onjuist aangeboden restafval zoals bijplaatsingen naast ondergrondse containers.

Doelstelling	2020
Hoeveelheid niet herbruikbaar restafval (kg/inw.jr)	150

Monitoring

- Ingezamelde hoeveelheid restafval.
- Samenstelling huishoudelijk restafval.
- Effecten van nascheiding Attero.

Verwerking

Het contract in ARCG-verband voor de nascheiding en verwerking van restafval loopt tot eind 2021. Het ingezamelde restafval wordt afgevoerd naar de scheidingsfabriek van Attero aan de Duinkerkenstraat. In de fabriek worden metalen, kunststof verpakkingen, een inerte fractie en een organische natte fractie uit het afval gescheiden voor hergebruik.

De resterende fractie wordt afgevoerd naar een verbrandingsinstallatie. De afgescheiden organische natte fractie, waaronder het niet brongescheiden Gft, wordt vergist onder opwekking van groen gas.

Diftar

Wanneer besloten wordt tot invoering van Diftar dan zullen de volgende maatregelen worden genomen.

- Per 2019 zal voor restafval een variabel tarief gelden.
- Op de afvalbrengstations zal een variabel tarief gelden voor aangeboden restafval vanaf 2019.
- In 2018 kunnen bewoners via een website inzien hoe vaak zij afval hebben aangeboden en tot welke kosten dit zou leiden ingeval van Diftar.
- Om de juiste afvalstoffenheffing te kunnen opleggen wordt het gemeentelijk belastingstelsel aangepast voor Diftar.
- Om ongewenst ontwijkgedrag (dumping) te voorkomen wordt extra inzet gepleegd op toezicht en handhaving (+ 3 fte).

Financiën

Investing	2016	2017	2018	2019	2020
Vervanging betoncocons	€ 315.000	€ 315.000	-	-	-
Pilot '100/100/100'	€ 25.000				
Additioneel bij Diftar					
Vervanging overige verzamelcontainers	€ 312.500	€ 312.500			
Aanbrengen weegapparatuur op inzamelvoertuigen (bij diftar op basis van wegen)		€ 355.000			
ICT-aanpassingen		€ 100.000			
Additionele communicatie Diftar		€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	
Extra inzet toezicht / handhaving (3 fte)				€ 150.000	€ 150.000
Extra inzet bezwaarschriften / inning ASH				€ 150.000	€ 150.000
Extra inzet ruimen dumpingen				€ 200.000	€ 200.000
Extra kosten / inzet onderhoud inzamelmiddelen, verhelpen storingen				€ 250.000	€ 250.000
Extra inzet overig administratief				€ 50.000	€ 50.000

Colofon

Uitgave

Gemeente Groningen, november 2015

Met dank aan

Attero Groningen